

Piektdiena, 2017. gada 3. novembris

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Ivonnas
Zivertes
radošās
izpausmes.
5. lpp.

Mūsējie
Londonā.

6. lpp.

Kuldīgas skatuves diva
Elva Mežrozīte.
8. lpp.

Picērijā – jauns interjers

Kuldīgas kafejnīca *Stender's pica* veikalā *Rimi* šomēnes durvis vērusi jaunā izskatā – jauni sienu zīmējumi, galdi, plaukti, durvis, bāra lete un citi interjera priekšmeti.

„Pēc telpu pārveides darbiniekiem nākt uz darbu ir patīkamāk, jo vieta ir omulīga, viss jauns, glīts,” saka Kuldīgas kafejnīcas *Stender's pica* bārmene Baiba Tīsa.

SIA *Arktika G* picērija šeit darbojas kopš 2002. gada. Īpašnieks Artis Rozītis stāsta, ka iepriekš bijuši nelieli uzlabojumi, bet šoreiz izskats mainīts būtiski: „Jauno dizainu izdomājām paši, nu publika varēs to novērtēt. Lai arī galdi un lete ir tajā pašā vietā, mums liekas, ka ir pilnīgi citādāk. Bija iecerēts kafejnīcas tēlu mainīt kopā ar *Rimi* rekonstrukciju, bet izskatās, ka tās

vēl kādu laiku nebūs, un darījām to tagad.” Koka izstrādājumi telpai izgatavoti Kuldīgas uzņēmumā *Goldingen Woodworks*.

Kafejnīcā strādājot ap desmit darbinieku. Bārmene Baiba Tīsa atzīst: „Nu te ir skaistāk, omulīgāk. No rītiem vairāk nāk seniori uz kafiju un kūciņām, pusdienās iegriežas dažāda vecuma cilvēki, bet vēlāk pievienojas skolēni, kuri iecienījuši picas un bērnu ēdienu

komplektus. Kafejnīca tukša nav nekad. Pēc remonta ārpusē pie izejas ir uzgaidāmais galds. Tur cilvēki var padzert kafiju, pagaidīt pasūtījumu vai brīvu vietu, ja tādas pie galdiņiem tobrīd nav.”

Uzņēmumam *Arktika G* vēl ir picērijas Saldū, Talsos un Ventspilī.

Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto

ĪSIZINĀS

Raidījumā par Meža ABC

Rīt, 4. novembrī, LTV 1 18.30 raidījums *Savai zemītei* stāstīs par pasākumu *Meža ABC*, kas Kuldīgas pusē pulcēja vairāk nekā 3000 apmeklētāju. To kā allaž organizēja meža īpašnieku biedrība *Meža konsultants* Sigita Vaivades vadībā kopā ar daudziem uzņēmumiem un organizācijām.

Pelčos jauna bibliotekāre

No 1. novembra Pelču bibliotekāre ir kuldīdzniece Aija Kņaze, bet līdzšinējā vadītāja Daina Girvaite kļuvusi par Kuldīgas galvenās bibliotēkas direktores vietnieci darbā ar pagastu bibliotēkām. Ir nelielas izmaiņas iestādes darba laikā: pirmdienās tā slēgta, otrdienās un ceturtdienās strādā no 9.00 līdz 17.00, trešdienās līdz 18.00, piektdienās līdz 19.00, bet sestdienās līdz 14.00. A.Kņaze pēc izglītības ir psiholoģe un turpinās darboties arī šajā sfērā.

Kurus sumināt Raņķos

Lai Raņķu ļaudīm teiktu paldies par labajiem darbiem, par atsaucību un palīdzību citiem, līdz 13. novembrim tiek gaidīti priekšlikumi, kam pateikties par ieguldījumu pagasta dzīvē. Anketas ir pagastā, veikalā, bibliotēkā.

Pirmdien, 6. novembrī:

- Bērnu nams vai ģimene.
- *Venta FM* ražos arī Saūda Arābijai.
- Ģimētne – viltus ziņas internetā.
- Gaļas diena tehnikumā.

REDZĒJUMS

Vārdiņi lūdzu un paldies

Daiga Bitiniece,
tāl. 63350567,
daiga.bitiniece
@kurzemnieks.lv

ir neizbēgama. Viena lieta – kā jūtamies paši, otra – kā liekam justies citiem. Ģimenē, darbvietā, uz ielas, veikalā, lidostā. Mājās un ārzemēs.

Bija ļoti agrs rīts, turklāt diezgan padrūms un lietains. Kā jau vēlā rudenī. Pēc gājiena iekļuvusi autoostā, kas tik lietainā rītā šķita kā omulības kalngals, un ar platu smaidu kases lodziņā lūdzu vienu biļeti. Tā man tika izsniegta pilnīgā klusumā. Arī uz manu paldies atbilde neatskanēja.

„Bet pieklājību tomēr varam iemācīties!”

Nu varēju minēt, kā jau latviešiem tas raksturīgi, varbūt pārdevēju esmu ar kaut ko sadusmojusi, aizskārusi... Tāpēc, ņemoties ar maksu, somu, slapjo lietussargu, cimdium un turpat vien grozoties, liels bija pārsteigums, kad arī uz kāda solīda kunga mundro, kasierai vēltīto labrīt pretī bija bezskaņa. Biļete tika izsniegta, kungs joprojām turējās līmenī un pateica skaļu paldies. Tas pats. Nu neko, nodomāju – pārāk agrs, kaut kas atgadījies, vai varbūt cilvēks mēms. Nav ko tiesāt citus, vai ne? It īpaši agros rītos.

Bet padomāt un situācijas pamodelēt gan varam. Jo neviens nedzīvojam uz vientuļas salas, un saskarsme ar citiem

Zenta Mauriņa rakstījusi: „Pieklājību katrs centīgs karjerists var iemācīties, bet laipnība ir iedzimta, tā – personības šarms. Pieklājība ir forma, bet laipnība – cilvēcības jautājums. Laipnība izpaužas cieņā pret katru, arī mums svešu cilvēku. Laipns cilvēks izturas vienādi pret savu līdzinieku, apakšnieku un priekšnieku.”

Protams, nedzīvojam ideālā pasaulē, kur visus ar laipnību sagaidām un pavadām un kur paši tā tiekam uzņemti. Bet pieklājību tomēr varam iemācīties! Starp citu, kādos personības attīstībasursos jau pasen lektore stāstīja par gadījumiem, kad biznesā veiksmīgāks bijis tas, kuram bez augsta intelekta piemītusi arī emocionālā inteliģence. Jo labāk tā attīstīta, jo labāk cilvēks apzinās, kas viņā raisa pozitīvas un kas – negatīvas izjūtas. Jo mums katram vienmēr ir iespēja izvēlēties: vai nu savas emocijas pārvaldām paši, vai arī tās ņem vīrsroku pār mums. Un, ja nu tā notiek, tad jāatceras, ka arī cilvēka gatavība uzņemties personīgo atbildību par savu reakciju ir būtiska emocionālās inteliģences pazīme.

Bet Dostojevskis atzinis pavisam īsi: „Laipnība un pieklājība ir ikviena cilvēka viskrāšņākās rotas.” Ir vērts papulēties. Vai tad ne?

MANUPRĀT

Lai mazāk skumju Helovīna pēdu

Kā nešaubīgi zināt, ka atkal klāt Helovīna laiks? Ja, tumsā atgriežoties no darba, pie mājas durvīm jau guļ konfekšu papīri; ja otrā rītā pagalmā, durvis un mašīnas izrādās nomētātas olām; ja pamani, ka mājas siena vai balkona durvis apšļāktas ar kečupu. Vai brīnums, ka dažs vairs never vaļā dzīvokli, bet kādā daudzstāvu namā pat ārdurvis slēgtas jau 19.00, nevis ap 22.00 kā parasti? Manā pieredzē diemžēl nav neviena gadījuma, kad atnācēji bez teiciens „Konfektes, vai izjokosim!” prastu arī kādu joku. Neieslīgstot diskusijā, vai mums tāda ārzemju tradīcija jāpieņem, daļa bērnu šim maskotajam piedzīvojumam gatavojas no sirds, jo zināmā vecumā pabaidīšanās tumsā taču ir tik vajadzīga. Varbūt pieaugušajiem der bērniem vairāk piepalīdzēt? Izklaides centrs *Brīnumzeme* Kuldīgā to izdarījis tā: atrakcijas, zīmējums uz sejas, groziņš, pozitīvi iztrakojušies mazuļi, apmierinātas mamas un tēti. Citi vecāki savējos rūpīgi sagatavo, pavada un pat piesaka vizīti pie pazīstamajiem. Tad pašplūsmā atstāto *jokotāju* skaits saruks un viņu radītās mieles mazāk aizslaucīs labi domāto.

Dina Porina, tālr. 63350568,
dina.porina@kurzemnieks.lv

FOTOKOMENTĀRS

Gudeniekos un citviet labības laukos ūdenī peldošie gājputni ir fotogrāfa ķēriens, bet zemnieka sirdssāpe.

Lāsma Reimanes foto, Jolantas Hercenbergas teksts

PĒC PUBLICĒTĀ

Vai vēl ienest un nomizot?

1. novembra *Kurzemniekā* izlasījis žurnālistes Ingūnas Spulenieces komentāru *Ir progress. Ir! par to, ka daudzas trūcīgas ģimenes varētu dārza ražu sev izaudzēt pašas, kāds Skrundas puses zemnieks padalījās pieredzē.*

Pērn viņam bijusi ļoti laba kartupeļu raža. Daļu saimnieks atstājis kaudzēs uz lauka, apzvanījis dažas paziņu ģimenes, par kurām zinājis, ka apstākļi tādi spiedīgāki. Vieni teikuši, ka pārāk tālu jābrauc pakaļ, citi prasījuši, lai sacēp ar gaļiņu un pieved klāt, tad ņemšot labprāt, vēl kāds solījis braukt pēc kartupeļiem, kad beigs *plotot*, bet tā arī neesot beidzis. Šogad situācija bijusi līdzīga. Beigās zemnieks kartupeļus atdevis medniekiem, lai baro zvērus.

„Ja nebūtu tik bēdīgi, varētu pasmaidīt, bet tāda ir dzīve. Varētu jau pievest klāt, nobērt durvju priekšā, bet tad vēl paprasis, lai ienesu iekšā un nomizoju. Var jau būt, ka es dzīvi uztveru nepareizi,” zemnieks nosmaida.

MUMS ZVANA

Mazi laupītāji un lieli bandīti

Savu viedokli par Helovīnu vēlējās izteikt kāda kuldīdzniece.

„Man ir gandrīz 80 gadu. Atceros, ka bērnībā Ziemassvētkos vai Jaungadā arī mēs gājām ķekātās. Vienmēr klāt bija pieaugušie, kuri tāpat pārģērbās par čigāniem, mūs – mazos – arī ņēma līdzī. Staigājām pa mājām, dancojām, lielie zīlēja, taisīja jokus, visur mūs cienāja ar raušiem, un tas viss notika labvēlīgi un ar lielu prieku.

Helovīnā, man šķiet, bērni kļūst par mazajiem laupītājiem, no kuriem vēlāk var izveidoties lieli bandīti. Lai klauvētu pie svešām durvīm, pieprasītu saldumus un vēl piedraudētu, vajag noslāpēt neērtības un kauna jūtas. Kad šie bērni izaugs, varbūt viņi pieprasīs ko vairāk, ne tikai saldumus. Man nav gadījies, bet ir dzirdēts, ka tiek noķēpātas durvis un izdarītas citas nejaucības. Pie manām durvīm arī zvanīja. Vispirms tur bija divi palieli puikas, kuri prasīja saldumus un piedraudēja izjokot. Nu labi, pieslēdzu durvis, sameklēju šokolādi un pa durvju šķirbu iedevu, bet man tiešām bija neomulīgi. Tad nāca divas mazas, nobijušās meitenītes un teica, ka gribot konfektes. Iedevu. Es saprotu, ka tā tāda mode, bet man šī tradīcija, kas pārņemta no svešas kultūras, nepatīk.”

Iveta Grīniņa

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai satiksmes autobusā jums gadījies interesants vai dīvains notikums?

Gunārs Krastiņš, strādnieks:

– Piedzīvojumu nav, bet mani satrauc bedrainie ceļi. Basu ceļš tagad ļoti bedrains. Kad nogreiderē, tad kādu laiku ir labi, bet lielākoties tas ir slikts. Ar autobusu braucu reti, biežāk tomēr ar automašīnu.

Juris Bērs, tirgotājs:

– Es 34 gadus strādāju par autobusa šoferi, un redzēts ir ļoti daudz. Atceros, ka vedu ekskursijā astotās klases skolēnus. Paskatos spoguļi un redzu, ka meitene uzkāpusi augšā uz krēsla un plātās. Vēl braucām uz Ventpili, un aizmugurē sēdošie puīši mēlnam džipam parādīja vidējo pirkstu. Džips autobusu apdzina un apstādināja, un skolotājas tad dabūja dzirdēt...

Jānis Pommers, pensionārs:

– Jau desmitiem gadu nebraucu ar autobusu, tāpēc neko īpašu neatceros. Pārvietojos tikai ar savu transportu. Prātā nekas interesants nenāk – pats braucu prātīgi, tāpēc nekas neatgadās.

Dzintra Zolnere, mājsaimniece:

– Pašlaik ar autobusu braucu ļoti maz. Atceros laikus, kad autobusa šoferis bija Fredis Celms, tad gan izsmējamies un izdziedājamies. Tad vēl bija dzīvs Kuldīgas iedzīvotājs, saukts par Hūfīti – viņš autobusus dziedāja dažādas dziesmas, un pārējie dziedāja līdzī. Tās ir manas jaunības skaistākās atmiņas. Tad bieži braukāju no Ēdoles uz Kuldīgu pirkot dāvanas.

Ludvigs Kurcišs, pensionārs:

– Es ļoti sen ar autobusu neesmu braucis, pat neatceros, kad pēdējo reizi. Vienmēr braucu ar savu transportu, un pašam nekas interesants nav atgadījies.

Aina Mihailova, pensionāre:

– Atceros, ka pirms vairāk nekā 20 gadiem mans autobuss braukāja uz dārziņiem no Priedaines uz Veldzi. Tad bieži braucu ar to. Tas bija tik ļoti sen, ka kuriozuz neatceros, bet noteikti kāds jau bija.

Lāsma Reimane, Aivara Vētrāja foto

Redzēt ārpus rāmja

Līdz mēneša beigām Mākslas namā apskatāma Kuldīgas fotokluba Divas upes izstāde *Ārpus rāmjiem*, kas pilnībā atšķiras no iepriekšējām, jo pirmo reizi autori sev devuši lielu radošo brīvību.

Fotokluba Divas upes izstādē *Ārpus rāmjiem* Aija Kņaze rāda Kuldīgu ziemas tumšākajā laikā. Kolēģi šo darbu mīļi nodēvējuši par zirga deķi.

Kluba vadītājs Artis Gustovskis uzskata, ka šī ir īpaša izstāde – darbi tapuši netradicionālos veidos, izmantota visdažādākā tehnika: multimediju māksla, *pinhole** tehnika, eksperimentēts ar datorapstrādes iespējām un izdrukas materiālu. Autori izmēģinājuši plenēros apgūtās zināšanas. *Ārpus* pieņemtā ir arī darbu noformējums:

A. Gustovska fotografētā sieviete jāmeklē kastē, deviņi Sintijas Lindes darbi iestrādāti stikla pakešu lodziņos utt.

Nākamā fotokluba *Divas upes* izstāde plānota Vārmē. Tur vasarā notika tradicionālais plenērs, iemūžinot pagasta zināmākos objektus un vietas, fiksējot tās dienas notikumus un sastaptos cilvēkus. Klubs jau

gatavojas nākamā gada Latvijas simtgades fotoizstādei, kurā rādīs līdz šim paveikto.

* *Pinhole* kamera – gaismas caur mazu caurumiņu ieplūst slēgtā kastē vai fotokamerā bez objektīva caur vāciņu un tā rada attēlu

Laila Liepiņa
Aivara Vētrāja foto

Savam galdam izaudzē paši

Arī Skrundas novada biedrības *Ventas krasti* un *Mini SD* ir starp tām četrām Kurzemes organizācijām, kuras ar Borisa un Ināras Teterevu fonda atbalstu palīdz citiem izaudzēt pārtiku.

ZUPAS VIRTUVE SKRUNDĀ

Skrundā, Kalēju ielā 6, darbojas zupas virtuve, par ko atbildību uzņēmusies biedrība *Mini SD*. Ap 30 cilvēku trīsreiz nedēļā saņem ēdienu, kas vārīts no iedzīvotāju saziedotā. Palīdz uzņēmēji, zemnieki, arī pašvaldība. Klienti nāk ar sociālā darbinieka norīkojumu. Pārsvārā tie ir veci ļaudis, cilvēki ar invaliditāti, tādi, kuriem nav vai nu prasmju, vai iespēju ēdienu izvārt mājās.

BORISA UN INĀRAS TETEREVU FONDS

2010. gadā mecenāti Boriss un Ināra Teterevi nodibināja ģimenes labdarības fondu, lai atbalstītu izcilas un sabiedrībai noderīgas ierosmes, kultūru, mākslu un izglītību Latvijā un pasaulē. Plašāk: www.teterevufonds.lv.

Jaunajā programmā *Pats savam saimes galdam* zemkopības darbos šogad iesaistījās 436 Latvijas ģimenes no 21 novada, aptverot 1581 cilvēku, viņu vidū 551 no Kurzemes.

ĢIMENES DARBOJAS DĀRZĀ

Biedrības *Mini SD* un Skrundas novada sociālā dienesta vadītāja Anda Vītola priecājas par tādu iespēju: „Ģimenes darbojās mūsu zupas virtuves dārzā. Sadalījām to vairākos sektoros, katru piešķirot vienai ģimenei, kas par to rūpējās visu sezonu. Izaudzēto viņi varēja lietot paši un konservēt, bet, ja kaut kas palika pāri un bija vēlme arī piedalīties labdarībā, varēja ziedot zupas virtuvei,” skaidro A. Vītola.

Mini SD ir dienesta darbinieku izveidota biedrība – gluži kā mazs sociālais dienests. Tādēļ sameklēt ģimenes nav bijis grūti. Citas gribējušas to darīt pašas, jo nav mazdārziņa, citas uzrunātas, tā aicinot bērnos audzināt atbildību un rādot, kā izaug dārzenis, kas nonāk galdā. „Vēl izveidojām divas mobilās dobes – lielas kastes uz riteņiem. Tajās vairāk bija garšaugi, redīsi, lociņi, mazi tomātiņi. Viena aizriņķoja uz bērnu dārzu – bērni ar lielu interesi un atbildību to kopa visu vasaru, ēdot pašu izaudzēto. Otru nodevām aprūpēt jauniešiem invalīdiem. Būtu priecīgi, ja nākamgad šādas dobes ierīpotu arī citur,” mudina A. Vītola.

Ventas krastu izvēlētās ģimenes darbojās Nīkrācē, bet ne kopīgā laukā – katra savā mazdārziņā.

IZVĒRTĒTAS KĻŪMES UN IEGUVUMI

A. Vītola: „Ģimenes jau tagad grib projektā piedalīties arī nākamgad. Esam izvērtējuši gan labo, gan neveiksmes. Sapratām, ka dārzs jādala mazākos sektoros, lai vagas nav tik garas. Lielā lauka pluss ir tas, ka to vieglāk pārraudzīt, pamudināt kādu, kam neveicas, doties palīgā. Slikti, ka joprojām sabiedrība uzskata: ja lauks kopīgs, tātad nepieder nevienam, tad drīkst uz to iet naktī un nolasīt gurķus, paņemt kāpostgalvu...”

TŪKSTOŠIEM KILOGRAMU

Oktobra beigās Bulduru dārzkopības vidusskolā satikās visas 15 biedrības, kuru vadībā grūtībās nonākušās ģimenes saņēma sēklas, stādus un instrumentus, lai pārtiku sev sagādātu pašu rokām. Viena saimniekoja vidēji 400 kvadrātmetros. Visbiežāk cilvēki audzējuši kartupeļus, burkānus, tomātus, sīpolus, bietes un gurķus – kopā 86 000 kg. Šogad ģimenes darbojās gan piemājas dārzos, gan tajos, kas biedrību pārzina, vasarā saņemot padomus dārza kopšanā, bet rudenī – par ražas uzglabāšanu.

Jaunu konkursu Borisa un Ināras Teterevu fonds izsludinās nākamgad, tajā varēs piedalīties bezpeļņas organizācijas, kas vēlas grūtībās nonākušas, taču uzņēmīgus iedzīvotājus iesaistīt darbā, kas viņu apstākļus uzlabotu. Fonds to darīs vēl vismaz divus gadus, ikreiz piešķirot vidēji 35 000 eiro.

Inguna Spulniece

NO VALSTS POLICIJAS IKDIENAS

Mašīnai izsit logu

Informē Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste sabiedrisko attiecību un sadarbības jautājumos Signe Šteinberga.

27. oktobris. 7.30 Kuldīgā, Gaismas ielā, konstatēts, ka automašīnai *BMW 520* izsists logs. No salona nekās nav paņemts. Sākts kriminālprocess.

28. oktobris. Padures pagasta Ķīmalē 1969. gadā dzimis vīrietis ar automašīnu *Audi 80* brauca alkohola reibumā, kā arī bez vadišanas tiesībām. Sākts kriminālprocess.

30. oktobris. 14.23 veikalā Kuldīgā, Sūru ielā, aizturēta 1952. gadā dzimusi sieviete, kura nozaga degvīnu. Sākts kriminālprocess.

Uzklausīja Iveta Grīniņa

Konfiscē pusotru miljonu nelegālo cigarešu

Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes (KRP) darbinieki Kuldīgā aizturējuši trīs personas, pie kurām atrasts vairāk nekā pusotrs miljons nelegālo cigarešu.

Kurzemē pēdējos gados tas ir lielākais daudzums. Aplēsts, ka nesamaksātajos nodokļos un nodevās zaudējums pārsniedz 100 000 eiro.

KRP Kriminālpolīcijas biroja organizētās noziedzības un ekonomikas noziegumu apkarošanas nodaļas darbinieki kriminālprocesā aizdomās par nelegālo cigarešu apriti aizturēja trīs vīriešus, kuri dzimuši 1987., 1974. un 1945. gadā. Vairākās kratīšanās atrasts un konfiscēts miljons un 500 170 dažādu marku cigarešu ar Krievijas un Baltkrievijas akcīzes markām, kā arī bez marķējuma. Tāpat izņemti divi transporta līdzekļi, kas tika izmantoti cigarešu pārvadāšanai.

Vienam no aizturētajiem, kurš jau agrāk nonācis policijas redzeslokā, tiesa kā drošības līdzekli noteikusi apcietinājumu. Kriminālprocess sākts pēc Krimināllikuma 221. panta 2. un 3. daļas par alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu (pārvadāšanu) vai realizāciju ievērojamā apjomā, ja to izdarījis personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās. Par šādu pārkāpumu sods ir brīvības atņemšana līdz pieciem gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods ar mantas konfiscāciju vai bez tās. Izmeklēšana turpinās.

Iveta Grīniņa

KAIMINOS

AIZPUTĒ

Annas Orņiņas grafikas

Rīt 17.00 Aizputes mākslas galerijā *Mētras māja* tiks atklāta bijušās kuldīdznieces Annas Orņiņas grafikas izstāde *Otrā atskaitē*. Latvijas Mākslas akadēmijā viņa ieguvusi maģistra grādu vizuāli plastiskajā mākslā – grafikā. Autore strādā Ventpils teātra namā *Jūras vārti* par mākslinieciski izglītojošo programmu producenti, taču atrod laiku grafikai, grāmatu dizainam un projektam *Kokmāzītes*, kurā ar domubiedreni Baibu Altenu bērniem un pieaugušajiem veido galda spēles par kultūru un izglītību.

SABILĒ

Romu kultūras festivāls

Rīt 17.00 Sabiles kultūras namā sāksies romu kultūras festivāls *Urdenoro*. Varēs iepazīt nacionālos simbolus, klausīties autentisku mūziku un priecāties par dejas soli. Pasākums bez maksas. Festivālu atbalsta sabiedrības integrācijas biedrība *Alternativas*, Kultūras ministrija, Kurzemes NVO atbalsta centrs, Sabiles dome un Abavas pagasts.

KAZDANGĀ

Radoša izklaide

Kazdangas tūrisma centrā dažādām maksas darbnīcām var pieņemt ģimenes un domubiedru grupas, sākot ar pieciem cilvēkiem. Var liet svecas, pils dārzā cept pankūkas, izgatavot domino no dabas materiāliem, puzurus, saņu ķērājus un citus rotājumus, veidot rakstus uz akmens un cept piparkūkas.

KALVENĒ

Tirdziņš un izstādes

10. novembrī Mārtiņdienas tirdziņā kultūras namā tirgosies Kalvenes pamatskolas audzēkņi. Skola aicina ikvienu to apmeklēt. No 13. novembra pagasta zālē būs apskatāma senlietu izstāde *Ar Kalvenes senatnes elpu*. Priekšmetus atnesuši iedzīvotāji, tiks izveidota vēstures telpa. Līdz 15. novembrim pagasta zālē apskatāma Annijas Ivanovskas fotoizstāde *Redzi pasauli citādāk*. Līdz 20. novembrim Kalvenes pamatskolas zālē apskatāma Agņa Karlsona fotoizstāde *Atceroties bērniņu – ainavas*.

ZLĒKĀS

Kalendāru taisa paši

18. novembrī Latvijas gadadienas pasākumā tiks prezentēts nākamā gada kalendārs, kas tapis, iesaistot Zlēku iedzīvotājus. Ikviens varēja iesūtīt pagasta fotogrāfijas dažādos gadalaikos, no tām izraudzītas 12 vislabākās. Pasākumā arī tiks godināti čačlākie iedzīvotāji. Koncertā uzstāsies Ventpils mūzikas vidusskolas audzēkņi, pēc tam būs balle.

eTwinning – ideju krātuve skolotājiem

„Eiropas skolu kopienā eTwinning var gūt ierosmes darbam, sazināties ar ārzemju kolēģiem, pievienoties citu valstu projektam vai atrast partnerus savējam,” tā secinājusi Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādes *Cīrulītis* skolotāja Liene Bulava, kura nesen atgriezusies no semināra Čehijā.

Tur skolotāji un citi izglītības speciālisti no 22 Eiropas Savienības un citām valstīm mācījās rakstīt projektus izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta programmā *Erasmus+*. Čehijā L. Bulava nokļuva ar eTwinning un Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras starpniecību.

Parasti programmā *Erasmus+* iesaistoties vispārizglītojošo skolu pedagogi, bet Liene pārliecinājusies, ka arī pirmsskolai sadarbība ar ārvalstu kolēģiem paver pavisam jaunas iespējas. Viņas mērķis ir uzrakstīt projektu, lai apgūtu citu valstu ekoskolu un bērnu darzu pieredzi.

KOPĀ AR LIETUVIETI UN POLIETI

Seminārā četras Latvijas skolotājas četras dienas Štirinas pili Prāgas piepilsētā kopā ar citu valstu kolēģiem mācījās, kā projektam aizpildīt anketu, atrast partnerus un finansējumu. „Pirmais uzdevums bija atrast cilvēkus, ar kuriem kopā izstrādāt projekta paraugu. Pirms uz turieni braucām, bija jāizsūta idejas skice – par ko gribētu rakstīt. Pēc tematiem izveidojās komandas. Es kopā ar pirmsskolas pedagogiem no Polijas un Lietuvas strādāju pie projekta *Veselība caur spēlēm, ēdienu un smaidu*. Pamatojoties latviešu, lietuviešu un poļu etnogrāfiskajās spēlēs un rotaļās, bērniem tiek mācīti veselīga dzīvesveida pamati. Ļoti labi, ka varējām tikties personīgi, jo platformā savus partnerus nesatiekam un nezinām, kas tie par cilvēkiem. Mūsu kopdarbam būs arī turpinājums – katra savā bērnu darzā izmantos citu valstu

Kuldīgas bērnu darza *Cīrulītis* skolotāja Liene Bulava (no kreisās) rāda projektu par veselību un rotaļām, ko kopā ar kolēģēm izstrādājusi Eiropas skolu kopienas eTwinning mācībās Čehijā. Līdzās Danute Popoviča (Lietuva) un Solina Lizona (Polija).

rotaļas. Tas jāizdara līdz šī mācību gada beigām.”

VIETA, KUR SADARBOTIES

Interneta platformā eTwinning L. Bulava iesaistījies jau pirms četriem gadiem: „Tajā var pierēģistrēties skolotāji, mācību pārziņi, skolu bibliotekāri vai citi izglītības darbinieki un arī bērni. Finansiāla ieguvuma nav, bet Eiropas skolotājiem tā ir ļoti laba iespēja ideju apmaiņai.”

Viena eTwinning iespēja – kopīgi projekti. „Var veidot pats

savējos un aicināt citu valstu skolotājus piedalīties. Pirms pāris gadiem īstenoju projektu *Citādā Ziemassvētku egle*, kurā piedalījās partneri no Polijas, Igaunijas, Rumānijas, Slovākijas, Spānijas. Mūsu mērķis bija bērniem parādīt, ka var eglīti mežā necirst, bet pagatavot no visdažādākajiem materiāliem. Manā grupā to taisījām no čiekuriem, un tā tagad mums ir katros Ziemassvētkos.

Esmu arī piedalījies citu projektos. Kāds izveido programmu, ko visiem darīt, un tad

savā bērnu darzā to darām, no fotografējam un interneta vietnē publicējam atskatu uz pasākumu. Tie, kuri projektā piedalījušies, var redzēt, kā to pašu darījuši citi, – brīnišķīga iespēja smelties idejas. Piemēram, projektā *Mājdzīvnieki* tapa fotogrāfijas un vecāku pierakstītas bērnu domas par mājdzīvniekiem.”

Liene mudina arī citas pirmsskolas pedagoģes izmantot platformas eTwinning plašās iespējas.

Iveta Grīniņa

Lienes Bulavas arhīva foto

Laukums gatavs, bet naudu vajag vēl

Novada deputāti piešķirūši papildu naudu biedrībai *Es par futbolu*, kas Kuldīgā, Antona Grundmaņa stadionā, ierīkojusi sintētisko futbola laukumu (attēlā). Nauda piešķirta arī žogam ap to.

Jau decembrī dome līdzfinansēja šo projektu, kas startēja programmas *LEADER* konkursā. Tobrīd bija runa, ka laukuma pamatnes ierīkošana maksās 50 000 eiro un pašvaldības daļa būs 10% jeb 5000 eiro. Laika gaitā izrādījies, ka pilnīgai pabeigšanai vajag 91 796 eiro, turklāt laukums jau tika būvēts. Biedrības līdzmaksājums būtu 41 796 eiro, bet tādas summas tai nebija, tādēļ *Es par futbolu* lūdza trūkstošos 24 865 eiro, kas saskaņā ar celtniecības uzņēmuma *Asfora* tāmi ir maksa par vidēji rupjas smilts piegādi, šķembu klājumu un apgaismojumu. Darbs jau padarīts, vienīgi nav samaksāts būvniekiem. Vēl biedrība lūdza 7150 eiro žogam ap laukumu.

Jau finanšu komitejā deputāti izteicās – sliktākais ir tas, ka nauda tiek prasīta jau par padarīto, taču

atzina, ka biedrība bērniem un jauniešiem nodrošina labus apstākļus, lai futbolu spēlētu augstā līmenī. Sporta skolas direktors, deputāts Agris Kimbors skaidroja, ka tur jau trenējas ap 90 audzēkņi, futbolu spēlē arī pieaugušie. Viņš mudināja kolēģus laukumu apskatīt un pārliecināties, ka žogs vajadzīgs, lai laukumu nebojā vandaļi.

Deputāti piekrita papildu naudu dot, atļaut arī žogu, bet ar biedrību tiks slēgts līgums – līdzfinansējums tiek piešķirts, bet nauda būs jāatmaksā, ja netiks pildītas saistības (tostarp jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta PVN reģistrā, vajadzīgas būvdarbu līguma kopijas, pašvaldībai regulāri jāiesniedz izpildes dokumenti un atskaites).

Inguna Spuleniece
Lāsmas Reimanes foto

Atradusi savu dzīvošanas formulu

IVONNA ZĪVERTE allaž meklējusi un atradusi veidu, kā radoši izpausties tā, lai prieks gan pašai, gan citiem. Jau 16. gadu viņa ir Kuldīgas 2. vidusskolas skolotāja, māca vizuālo mākslu un meitenēm mājturību, šogad audzina 9. klasi, ir mamma Patrikam un Emīlijai, sieva Edgaram.

AR SKATU UZ BĒRNĪBAS MĀJU

„Pilnīgi un galīgi esmu kuldīdzniece – šeit dzimusi un augusi, tagad strādāju. Pēc bērnudārza *Mārīte* sāku mācīties 2. vidusskolā, līdz kurai bija tikai divas mājas starpā. Tagad patīkami pa sava kabineta logu skatīties uz māju, kurā pagājusi bērnība un nodzīvoju līdz studijām.”

Par bērnību Jelgavas ielā Ivonna stāsta ar neviltotu prieku: „Dzīvojamies pa sētu, uzaugām kopā ar brāli, bieži ieradās māsa. Mums nebija tipiskas pilsētas pagalma bērnu dzīves. Bija leļļu mājas, dārza mājiņas, smilšskate – īsta bērnība, kādai tai jābūt.”

Seši gadi pagājuši 2. vidusskolā, Ivonna sākusi mācīties arī mākslas skolā, un droši vien tā turpinātos, ja nebūtu tapusi Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību skola (tagad – vidusskola, KMHZV): „Staiģāšana pēc stundām likās nevajadzīga, ja var pāriet uz humanitāro skolu tajā pašā ekā. Tas bija arī izaicinājums – nesen atvērta, prestiža skola, pat iestāj-pārbaudījumi. Ne mirkli nenozēloju! Tā tiešām bija kā ģimene, otrās mājas, pozitīva gaisotne, ne dzeršanas, ne smēķēšanas – vismaz manā atmiņā nav, ar nesekmību mūsu klasē nevajadzēja cīnīties. Bijām saliedēti.” (Ivonna ir no pirmā KMHZV izlaiduma 1996. gadā – aut.)

SKOLAS LIKTIE PAMATI – STIPRI

Ivonna pārliecināta, ka skolas gados iegūtais joprojām ir viņas stiprais pamats gan darbā, gan attieksmē pret sevi un citiem. „Skolotāji Dzidrai Eglītei manā dzīvē ir liela vieta – viņa lika iemīlēt mākslu kā jomu, kurā izpausties. Gājām pie skolotājas uz mājām Putnudārzā, viņa rādīja mākslas grāmatas, taisījām gleznu kopijas. Toreiz jaunums bija zīda apgleznošana, to arī mācījāmies. Gājām uz *Aleksi* (Dz. Eglītes vīrs bija kafejnīcas un viesnīcas līdzīpašnieks), gatavojām šķiņķa salātus ar āboliem un riekstiem – tiem laikiem nestandarta salikum! Šīs stundas uztvēru drīzāk kā *tusiņu*, bet vides maiņa mācībās ir būtiska, un tas joprojām ir atmiņā.

Atceros, kā rakstīju zinātniski pētniecisko darbu (ZPD) par demogrāfiju Kuldīgā, gāju uz dzimtsarakstu nodaļu pie Vijas Rožkalnas – pētīju skaitļus un faktus, pirmoreiz pa īstam sapratu, kas tā demogrāfija tāda ir. Toreiz sāka rādīt pirmos meksikāņu seriālus, un arī Kuldīgā jaundzimušie tika pie iepriekš nedzirdētiem vārdiem. Braucu uz Rīgu ZPD aizstāvēt – tā

Kuldīdzniece Ivonna Ziverte savu vietu atradusi mājturības un vizuālās mākslas skolotājas darbā un pašas rokdarbos.

Patriks bērnībā mammas darinātajā cepurē.

Emīlijai silti mammas adītajā komplektā.

bija nenovērtējama pieredze. Un *Erudīts* – šis skolai tradicionālais konkurss bija tik azartisks dalībniekiem un skatītājiem, ka arī tagad ik pa brīdim ierunājos, lai skolā tādu sarīkotu. Mēs gribējām piedalīties visur, arī olimpiādēs.”

Ivonnas atmiņas ir tik emocionālas un patiesas, ka šķiet – tas bijis nesen, nevis pirms vairāk nekā 20 gadiem. Ar nožēlu viņa secina, ka tagad jauniesus konkursiem pierunāt pagrūti, arī intelektuālais līmenis diemžēl zemāks. Vai nav paradokss, ja ir visdažādākās informācijas tehnoloģijas? Ivonna spriež: darbojas formula „Zinu, kur atrast, māku meklēt”, tomēr izzināt, pētīt daudzi negrib.

UN TAPA SKOLOTĀJA

Vai skolas vide jau toreiz mudināja kļūt par skolotāju? „Noteikti nē! Līdz 12. klasei nevarēju iedomāties, kas būšu. Tāpēc saprotu

šodienas skolēnu apjukumu, kad viņiem jau 9. klasē prasa, par ko tie grib kļūt: viņi taču vēl nespēj aptvert, kas jāmacās, ka jāstrādā kādā profesijā. 12. klases beigās gan skaidri zināju, ka gribu dzīvi saistīt ar mākslu, tad kopā ar mammu atradām, ka vistuvāk ir Liepāja. Tomēr negribēju kļūt māksliniece tādā izpratnē kā sarkanās zeķubikses, berete un kas līdzīgs. Tāpēc izvēlējos nevis mākslas koledžu, bet Pedagoģijas akadēmiju, taču tur vizuālajai mākslai līdzīgu mājturību un kultūras vēsture.”

Par prakses vietu Ivonna daudz nedomāja – jāmeklē bērnības skolā: te pazīstama vide, skolotāji, mācītājs brālis. Viņa nonāca pirmās audzinātājas, mājturības skolotājas Elzas Suhinas paspārnē. „Uzņēma mani sirsnīgi, mācīja visu, ko varēja. Bet neliels bieds man bija kultūras vēsture vidusskolā, turklāt

12. klasē mācījās brālis un viņa draugi, kuri nāca pie mums mājās un bija savējie. Taču vienojāmies, ka, vismaz citiem dzirdot, *čau!* nedrīkst būt, un viņi to ievēroja. Tomēr savējos mācīt grūti, tāpēc savus bērnus šajā skolā neieliku.”

VECMĀMINAS ZEĶI NEVĒRTĒS

Arī darba gaitas Ivonna sāka 2. vidusskolā, vienīgi tagad mājas vairs nav rokas stiepiena attālumā, jo Zīvertu ģimene dzīvo ārpus pilsētas. Izaudzināta viena klase no 5. līdz 12. klasei, un Ivonna smeļ, ka no tās sagaidīts jau pirmais „mazbērniņš”. Šogad viņa māca mājturību 5.–9. klases meitenēm, vizuālo mākslu 10., 11. un 12. (neklātienēs) klasei, audzina 20 devītklasniekus.

Kā jau skolā: ir gan gandarījums, gan rūgtākas pārdomas. Prieccē, ka meitenēm mācītais šķiet svarīgs – nav pirkti dārgi penāļi, bet izmantoti stundās darinātie, tiek nēsātas pašadītās šalles. Bet pēc tam, kad skolā pagatavots vistas žuljēns ar saldo krējumu un burkānkūka, skolotājai pat e-pastā rakstīts, kā īsti bija jādara – meitenes mājās mēģinājušas iepriecināt savējos.

Ivonna vairākkārt uzsver: var pamācīt ko modernāku, nu kaut vai pērļu aušanu ar latviskajiem rakstiem; ja pie lielajām stelēm nav iespēju tikt, var uzaust prievītes – kā grāmatzīmes vai sietas ap roku. „Jāiet līdzī laikam! Rokdarbos mājas darbus neuzdo – nevērtēšu taču, iespējams, vecmāmiņas adīto zeķi! Jādara pašām, lai tikšis iznāk plaukstai pa vidu. Meitene, kas pati centusies, no savām kļūdām mācīsies.

Manu bērnu skolotāju skatījumā varbūt neesmu ideāla mamma, bet viņu mājas darbus nekontrolēju – lai atbild paši. Ja ko neizdara, neskienu un nepievedu to, kas aizmirsts. Protams, neatteikšu Emīlijai padomu, kad būs jāda, bet neko nedarīšu bērnu vietā. Viņiem jābūt patstāvīgiem.”

Skolēni vairs negribot piespiesties, pacensties – pietiekot ar minimumu: „Bet vajag darīt savu iespēju robežās un vēl druscītiņ – tad būs labi.” Visos laikos nemainīgs esot tas, ka visgrūtāk strādāt ar pusaudžiem. Mazumā gājusi disciplīna, cieņa pret pieaugušajiem, nav vairs autoritāšu. Šķiet, bērni vairs īsti nekam nepieķeras, un diez vai visi saprot vārdus *kauns, pateicība*, bet daudz no tā ir ģimenes ziņā, jo tur tiek likti ētiskie pamati.

GALDS VIENO

„Ar gadiem aizvien vairāk

„Nekad negribēju kļūt māksliniece tādā izpratnē kā sarkanās zeķubikses, berete un kas līdzīgs.”

cieņā un mīlestībā novērtēju to, ko man un brālim devusi mamma, jo viņa mūs audzināja viena. Kad pārbraucu no augstskolas, viņa atnesa skaisti sataisītas brokastis, lai gan man nepatīk ēst gultā, taču tas bija kas īpašs.” Ivonna atminas arī visu varošo un protošo omi Veru Rapu, ritenbraucēju, kura 30. gados no paša Kārļa Ulmaņa saņēmusi *Ērenpreisu*, nodzīvojusi 92 gadus un palīdzējusi audzināt mazbērnus.

Ģimene kā kopjama drošības un stabilitātes vieta – tā var raksturot Ivonnai svarīgo. „Ēdienreizēs visi esam kopā; ja tētis kavējas, mēs ar bērniem pagaidām. Kopīgais galds ir svarīgs, tad tiek arī pārrunāts, kā kuram diena pavadīta.” Pieredzē viņa dalās ar audzēknēm, diemžēl steidzīgajā laikā ne vienā vien mājā galds (arī kā kopā būšanas jēdziens) pazudis.

Šovasar Zīverti atklājuši badapankūkas, un pagalmā izbūvēta vieta cepšanai uz īstas uguns. Ivonnai patīk uzņemt viesus, gatavot ēst, reizēm neatklājot ēdiena sastāvdaļas, un tā uz urrā! aizgājis kabaču un sarkano alicu ievārījums. Sirdi silda bērnu cenšanās mammu iepriecināt – vai tad nav mīļi, ja sviestmaizēm siers skaisti izspiest cepumu formiņās? Emīlijai Ivonna mācījusi spēlēt ar savas bērnības lellēm, jo bērniem bieži pietrūkstot prasmes spēlēt ar rotaļlietām, fantazēt.

ROKDARBIEM VAJAG PRIEKU

Ivonna lēš, ka noadīts un notamborēts droši vien ap 1000 lietu: stīpiņas, sprādzītes, matu gumijas un lentes, grabuļi, rotaļlietas, krellītes, sedziņas, zeķītes, zābacīni, šallītes, apkakles, jaciņas, cepures. Lielākoties bērniem no bēbīša vecuma līdz tīņa gadiem. Pēdējās laikā bijušas sūtas šūpoles, bet sākumā – knupjardziņi, kam ideja aizgūta pie brāļa Īrijā. Ivonna ada un tamborē lielākoties bērniem, jo tad var ielikt vairāk krāsainības, izdomas, arī rezultāts ātrāk redzams. Kad piedzimuši bērni, gribējies uzpucēt, vajadzējis radīt kādu apģērbu. Viņas darinājumi iepatikušies citiem, un sācies maratons – līdz 30 vienībām mēnesī. „Adīšana bija kā atslodze pēc darbdienas, bet, kad tā *meditācija* ievilkās līdz trijiem naktī, jutu, ka prieka vairs nav.” Lielāks azarts ir izmēģināt atkal ko jaunu.

Mārīte Milzere
Ivonnas Zīvertes arhīva un
Lāsma Reimanes foto

Lai gan sākumā pierast pie dzīves Lielbritānijā nav bijis viegli, tagad Jānis un Inguna tur jūtas kā mājās.

Kuldīdznieki Londonā – stāsts par cerību piepildījumu

Bijušie kuldīdznieki JĀNIS UN INGUNA KALNIŅI ir vieni no daudzajiem, kuri devušies no Latvijas prom. Lielbritānijā viņi uzturas divus gadus, atraduši tur labāku dzīvi, un jauno cilvēku cerības piepildījušās. Intervija notika viņu dzīvoklī Bazildonā pusstundas braucienā no Londonas, lēnā garā malkojot no Latvijas atvesto, mamma lasīto zāļu tēju.

Jānis skaidro, ka intervijai piekritis, jo medijos bieži vien latviešu emigranti tiek attēloti kā dzērāji, kas pārsvarā strādā fermās un tikai lasa kartupeļus vai zemes, taču esot ļoti daudz latviešu, kas Lielbritānijā strādā ļoti labos amatos un vairāk vajadzētu parādīt arī tos. Londonas dzelzceļa tīklā *Crossrail* viņš metro tuneļos un šahtās ierīko ugunsdrošu izolāciju un ir darbu vadītājs. Tas esot viens no lielākajiem šībrīža celtniecības objektiem Eiropā, stāsta Jānis. Viņam Lielbritānijā šī ir jau trešā reize (pirmoreiz atbraucis pirms septiņiem astoņiem gadiem), taču šoreiz ieradies kopā ar Ingunu, kura sākumā strādāja kosmētikas noliktavā, bet tagad cenšas dabūt darbu lielākā veikalā tīklā, kur notiek mācības.

Kāpēc esat šeit?

Jānis (J): – Lielākais iemesls ir nauda. Kuldīgā iznāca pārāk ciešs budžets. Bijām plānojuši atbraukt tikai uz gadu, piepelnīties un tad atgriezties.

Inguna (I): – Izrēķinājām, cik pelnīsim, ja saņemsim minimālo algu, cik būs jāmaksā par dzīvesvietu, cik gribam iekrāt. Bet tad aptuveni mēneša laikā atradām stabilu darbu, Jānis mani bildināja, naudu iztērējām kāzām, ceļojumam. Tad jau nāca otrs gads, un sapratām, ka negribam tikai atbraukt, nopelnīt naudu dzīvoklim un Latvijā dzīvot tādā pašā līmenī kā iepriekš, tikai savā dzīvoklī. Ja te var nopelnīt tā, ka varam paceļot, kāpēc neizmantot iespēju?

Un kādi ir plāni tagad?

J: – Izskatās, ka esam diezgan labi iekārtojušies, un man ir aizdomas: ja es aizbrauktu atpakaļ, būtu jāsāk no nulles. Bet šeit esmu diezgan labā amatā, attiecīgi labi saņem, tāpēc pagaidām neredzu iemeslu braukt atpakaļ.

I: – Mums ir noruna: tad, kad būs bērni, mēs to apsvērsim, bet, kamēr nav, tikmēr dzīvosim šeit.

Kāpēc bērnu gribat audzināt Latvijā?

I: – Latvijā ir tā daba un cilvēki, vecvecāki.

Jānis un Inguna Kalniņi pie Cēsīm, pildot vedēju pienākumus saviem Anglijā iepazītiem draugiem.

Ko jūs gribētu te darīt?

J: – Droši vien turpinātu strādāt celtniecībā. Bet tad jāatgriežas ar labiem iekrājumiem, lai var nopirkt māju. Tas ir otrs nosacījums: ja atgriežas, vajag tik daudz, lai ir sava vieta, jo tas rada stabilitāti. Ja nav jāmaksā par īri, var pārdzīvot arī grūtākus brīžus. Vispār gudriem cilvēkiem Latvijā ir iespēja pelnīt, bet, tā kā pirms aizbraukšanas mums bija grūtības, tad nav lielas vēlmes braukt atpakaļ.

I: – Vēl tas, vai Latvijā tevi novērtētu tā kā šeit.

J: – Jā, tik daudz labu vārdu, kā esmu saņēmis šeit, kā mani slavē par darbu un to, cik daudz zinu celtniecību, Latvijā nekad neesmu dzirdējis. Vēl arī iespējas: šeit vaidu darbus vienā no lielākajiem objektiem Eiropā, bet atgriežoties... Grūti iztēloties, ko es varētu darīt. Nav dzirdēts, ka tuvākajā laikā Kuldīgā plānotu būvēt metro.

Kā izlēmāt doties uz Lielbritāniju?

J: – Latvijā ziema būvniecībā ir diezgan grūts laiks, bet vispār lēmums bija spontāns.

I: – Par to bijām domājuši, bet vienudien vienkārši paskatījāmies, cik maksā biļetes. Abiem tikai 45 eiro vienā virzienā. Nopirkām un pēc mēneša lidojām. Nebija sarunāts ne darbs, ne dzīvesvieta.

Vai dzīvesvietu Londonā atrast grūti?

I: – Atrast nebija grūti, bet problēma tāda, ka Londonā visi ir ēstīstabas, un pirmo gadu tā arī nodzīvojām *koju* stilā. Dzīvojām kopā ar latviešiem, bet tas vienalga bija drausmīgi.

J: – *Kojās* ir labi, kamēr iet skolā, pēc tam... Tas nebija mums.

Vai iepriekšējās reizēs, Jāni, arī strādājāt Londonā?

J: – Iepriekš strādāju nelielā ciematīnā zemeņu fermā, tas bija daudz citādāk. Ar šī brīža domāšanu nesaprotu, kāpēc jau toreiz negāju uz celtniecību, jo nav nemaz tik grūti tur tikt iekšā, arī atalgojums labāks. Tas bija diezgan bezmērķīgi, jo ar to fermas naudu neko daudz nevar atļauties – vienkārši labi dzīvot. Pēc tam atgriezos Latvijā, bet atkal sailgojos pēc naudas un aizbraucu vēlreiz. Puķu saimniecībā bija labāk, bet tur mani ātri ielika citā darbā – taisīt apūdeņošanas sistēmas. Visi redzēja, ka es labi strādāju, un mani neviens gandrīz vairs nekontrolēja. Nedaudz vēlāk pārcēlos uz saimniecības meitas uzņēmumu, kur mani jau pirmajā dienā iecēla par darbu vadītāju. Taču tas nebija ilgstošs variants, jo tur uz strādniekiem nevarēja paļauties. Viņi daudz dzēra, un tādus ļoti grūti vadīt. Atkal atgriezos, un

Bijušajiem kuldīdzniekiem ļoti patīk ceļot – gan apskatīt pašu Lielbritāniju, gan aizbraukt kur tālāk, piemēram, uz Kanāriju salām.

tā bija reize, kad satiku Ingunu.

Teicāt, ka saimniecībā varēja labi dzīvot. Ko tas nozīmē?

J: – Teiksim tā: neuztraucoties par primārām lietām: ēdienu, apģērbu. Bet tas jau nav tas, kas piepilda dzīvi, ja esi vienkārši paēdis, apģērbies, vari kaut ko nopirkt, reizēm aizbraukt uz Latviju. Tagad ir foršāk: ir lielākas izaugsmes iespējas, ceļojam, bieži aizbraucam uz Latviju.

Kādas ir attiecības ar Latviju?

I: – Latvija vienmēr būs mīļa. Ir patīkami braukt mājās. Pagājušoreiz negribējās braukt atpakaļ.

Kur jums ir mājās?

J: – Mēs abas vietas saucam par mājām.

I: – Pirmajā pusgadā bija ļoti grūti. Radās jautājums, ko mēs te darām, likās, ka jābrauc atpakaļ. Bet esam iedzīvojušies, un tagad arī šeit ir mājās. Tomēr Latvija sirdij vienmēr mīļa.

Ko nozīmē iedzīvoties?

J: – Satikt draugus. Kaut kāda sabiedriskā dzīve jau veidojas. Sākumā ir grūti, jo esi viens vai divatā lielā vidē. Tagad nav vairs tā, ka nav, ko apciemot vai uzaiņināt ciemos.

Kur veidojas sabiedriskās saiknes? Ar latviešiem vai citiem?

I: – Gan, gan. Mums izveidojās

ļoti labas attiecības ar vienu latviešu pāri. Bet arī ar iepriekšējiem kolēģiem, kuri nav latvieši, ir labs kontakts.

Bet vai ir īpaša vēlme uzturēties latviešu vidē?

J: – Noteikti ne. Mēs šķirojam. Ja cilvēki liekas patīkami, tad ar viņiem komunicējam.

I: – Latvieši ir dažādi – tāpat kā visi pārējie.

Kā jutāties sākumā, spontāni ierodoties tik milzīgā pilsētā?

I: – Man bija maza sajēga, ko gaidīt, jo Anglijā nebiju bijusi. Bija ļoti bail par valodu. Bet ar to nebija grūti. Londonā ir ļoti daudz iebraucēju.

J: – Man ir strādnieki, kuri angliki nerunā vispār, tikai krieviski vai poliski. Celtniecībā strādā daudz iebraucēju. Visās jomās viņu ir daudz. Londonā laikam katrs trešais.

I: – Man tikai viens no pieciem menedžeriem ir angli, pārējie darbinieki – iebraucēji. Bet man palaimējies, ka strādāju kopā ar lietuviešiem. Viņi ir līdzīgi mums, tāpēc vieglāk saprasties. Ja mentalitāte ļoti atšķirīga, tad krietni grūtāk.

Kā vietējie izturas pret austrumeiropiešiem? Vai jūtama distancēšanās?

I: – Es to neesmu jutusi.

J: – Lai kā mēģinātu, nevaru atcerēties, ka būtu izjutis negācijas tādēļ, ka es esmu iebraucējs. Mani darbā visu laiku slavē. Tas atkarīgs no cilvēka: ja viņš nemāk komunicēt, tad, iespējams, arī pretī rodas tāda attieksme, un tad vaina tiek novelta uz to, ka tas ir iebraucējs. Bet jāņem vērā, ka Londona pie viņiem pieradusi. Kaut kur ārpus tās varbūt ir arī problēmas.

Vai Brexit jūs satrauc?

J: – Nav īsti iemesla. Pat tad, ja vietējie gribētu, lai iebraucēji vācas ārā (bet tas nenotiks – esmu par to 100% pārliecināts), tad vienkārši brauksim atpakaļ uz Latviju.

I: – Vai arī kaut kur citur. Pasaule ir liela.

Maija Jankovska
Kalniņu ģimenes arhīva un
autores foto

DIENVIDKOREJA – CAUR MIERA PRIZMU

Jolanta Hercenberga
Lailas Liepiņas
un autores foto
(Nobeigums. Sākums
20. oktobrī.)

Virknējoties vairākām nejausībām, septembrī man un kolēģei Lailai Liepiņai izdevās piecas dienas būt vienā no pasaules attīstītākajām valstīm – Korejas Republikā jeb Dienvidkorejā. Tās galvaspilsētā Seulā notika organizācijas *Heavenly Culture, World Peace, Restoration of Light (HWPL)* jeb latviski *Debesu kultūra, miers pasaulē un gaismas atjaunošana* trešais starptautiskais samits.

LAI ĒDIENREIZE IR SVĒTĪGA

Viesnīcā, protams, kā daudzviet Āzijā, viesiem tiek piedāvāti gan vietējo, gan eiropiešu ēdieni, bet, kopā ar savām pavadonēm Greisu un Natašu apmeklējot vairākas kafējnīcas, sapratām, ka korejiešu ikdienas ēdienkarte stipri atšķiras no latvieša viederam pierastās.

Ieejot kādā kafējnīcā, pie ārdurvīm bija jānovelk apavi un ceļš jāturpina zeķēs vai ar basām kājām. Nataša paskaidroja, ka Korejā lielā daļā kafējnīcu ir tāda kārtība – lai cilvēks justos brīvi kā mājās un ēdiena uzņemšana būtu svētīga. Ēdienkartē varēja izvēlēties kādu no vairākiem komplektiem, nevis atsevišķus ēdienus. Uzticējāmies pavadonu izvēlei. Vakariņas maksāja ap 15 eiro, un uz mūsu galda tika nesti dažnedažādi ēdieni. Tas korejiešu virtuvē esot raksturīgi, ka katram atsevišķi tiek pasniegts neliels trauciņš ar rīsiem, bet pārējie ēdieni, vairāk nekā desmit, tiek likti uz kopīgiem šķīvjiem, no kura katrs uz savējā liek pēc saviem ieskatiem.

Bez rīsiem citus ēdienus no-

saukt nevaru, jo tie bija dažādi stiebriņi, lapīņas, plācenīši, krāsainas želejiņas, dažādas konsistences mērcītes. Iespējams, daļa no stiebriņiem bija gaļa vai vismaz garšoja līdzīgi tai. Par vienu želeju korejietes sacīja, ka tā gatavota no kaut kāda liellopu šķidruma un ka ovalās bumbiņas ir īpašā metodē vārītas un pēc tam uzglabātas paipalu olas. Katram atsevišķā bļodiņā tika atnesta arī zupa, kas līdzīga buljonam, bet bez taukvielām. Kad galds bija klāts, ķērāmies klāt ar metāla irbulīšiem un remdējām izsalkumu.

ĻOTI SLAIDA TAUTA

Pēc šādas ēdienreizes sajūta vēderā ir ļoti viegla un top skaidrs, kādēļ cilvēki Korejā, salīdzinot ar eiropiešiem, ir tik slaidi. Sākumā šķita, ka viesnīcas personāls un miera organizācijas brīvprātīgie atlasīti pēc ķermeņa parametriem – pilnīgi visi bija neliela auguma, skaisti veidotī, lieku kilogramu neatrast. Sievietēm – īpaši tievs viduklis. Bet vēlāk pilsētā un metro redzējām, ka ļoti slaidi ir gandrīz visi korejie-

ši. Sastapām tikai pāris cilvēku, kuri Eiropā valkātu 42. izmēra vai lielāku apģērbu.

Nataša, kura Maskavā esot studējusi krievu valodu, sacīja, ka ļoti daudz slavenu cilvēku pasaulē pārņemot korejiešu ēdienkarti, jo viņiem ir vēlme notievēt. Kad iegājām apģērbu tirdziņā, tad man, kura valkā 38. izmēru, bija jāiet pie lielajiem apģērbiem, lai varētu sev ko iegādāties.

Interesanti arī, ka korejiešiem grūti noteikt vecumu, jo vairumam arī 60 un 70 gadus seja neparādās grumbas. Seja ir gluda kā porcelāna lellītēm.

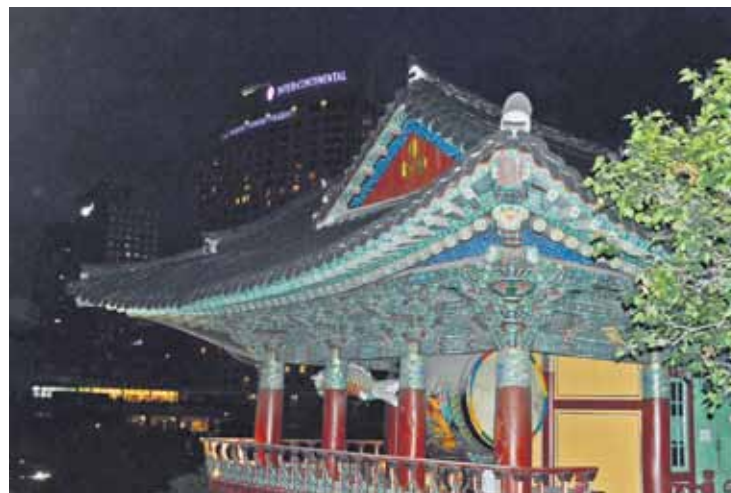
GREZNI BUDISTU TEMPLI

Reliģijas Korejā līdzīgi kā daudzviet pasaulē esot dažādas. Kā stāstīja mūsu pavadones, ap tuveni puse esot neticīgi, bet otra puse – kristieši, budisti un citi. Neticīgais nozīmējot to, ka cilvēks tic kādai augstākai varai, kas piedalās viņa dzīvē, taču nevienai reliģijai nepieslienās.

Seulā starp milzīgajām augstceltnēm daudzviet atrodas no seniem laikiem saglabājušies budistu tempļi. Vienā iegājām arī mēs. Priekšpusē var nopirkt rīsu maisiņu un vēl dažus produktus, ko pēc tam ielikt ziedošanu urnās. Savāktā pārtika tiek nogādāta cilvēkiem, kuri nonākuši trūkumā. Tempļi vienā no pagalmiem tādā kā terasē pie griestiem iekārts simtiem vienādu baltu lampu – lai ienācējs simboliski izietu cauri gaismas tunelim, pirms ieiet kādā grezni un krāsaini izrotātajā lūgšanu ēkā. Tajās kāds cilvēks ik pa laikam iegāja, uz lūgšanu paklājīņa nosēdās lotosa pozā un lūdzās.

VIESMĪLĪGI UN LAIPNI

Piecas Korejā pavadītās die-

Budistu tempļi atrodas vairākas dažādiem dzīves gadījumiem paredzētas lūgšanu ēkas ar tām raksturīgo arhitektūru, izliektajiem, rakstainajiem jumtiem, kas kā vienots ansamblis starp augstceltnēm skaisti iekļaujas Seulas pilsētas ainavā.

Vienā no budistu tempļa ēkām vietējie atstāj figūriņas, pie kurām pēc tam nāk aizlūgt par mirušajiem tuviniekiem.

nas paskrēja ātri, atmiņā atstājot iespaidu par moderno, tehnoloģijām bagātu valsti, kurā dzīvo ļoti slaidi, skaisti, pieklājīgi un viesmīlīgi cilvēki. Mūsu pavadones Greisa un Nataša piecas dienas veltīja tikai mums: izrā-

dot pilsētu, vizinot ar metro, takso metru un kuģi, vedot vakariņas uz restorāniem, stāstot, rādot un par mums rūpējoties. Atvadoties līdzostā, teicām par to paldies un devāmies 15 stundu ilgajā mā-jupceļā līdz Kuldīgai.

Korejiešu virtuvei raksturīgi, ka maltīte sastāv no daudzām komponentēm.

Nakts pastaigā pa Seulu redzējām, ka arī ļoti vēlā vakara stundā uz ielām atrodas daudz vietējo – sēž kafējnīcās, apstājušies pie āra skatuvēm, kur uzstājas muzikanti vai dejojāji.

Raksta autore kopā ar korejieti Greisu pirms ieešanas tempļi, kur virs galvas izkārts simtiem garīgo gaismu simbolizējošo lampu.

Elvira Altcepure jeb skatuves vārdā Elva Mežrozīte 1916. gadā Kuldīgā.

AR SAKNĒM SNĒPELĒ

E. Altcepure dzimusi 1897. gada 20. februārī Snēpeles pagasta *Segļos*. Viņa bijusi vecākā meita trīs bērnu ģimenē. Tēvs Fricis izmācījies par galdnieku, bet māte strādājusi dažādus darbus. Sākumā meitene mācījies Snēpeles pamatskolā, vēlāk iestājusies meiteņu privātskolā Kuldīgā. Skolas uzturētāja bijusi vāciete un meitenēm mācījusi franču, angļu, vācu valodu. Latviešu valoda mācīta ļoti maz. Meiteņu privātskolu E. Altcepure beigusi 17 gadu vecumā.

Pirmā pasaules kara laikā ģimene dzīvojusi Plinču muižā, bet E. Altcepure – Kuldīgā. Tur viņa strādājusi viesnīcas *Metropole* virtuvē, vēlāk aptiekāra Aleksandra fon Grabes virtuvē. 1916. gada janvārī Elvira pārcēlusies uz Padures pagastu, kur strādājusi par

saimniecības vadītāju pie Nabes muižas īpašnieka Karlsona. 1920. gadā Padūrē pirmo reizi spēlējusi teātri, uzvedot lugu *Ģimenes laime*. Vēlāk arī Elvīras ģimene pārcēlusies uz Nabes muižu. Tēvs tolaik bija miris, bet jaunākajai mātai – tikai desmit gadu.

STARP AUKSTO GALDU UN AUGSTO MĀKSLU

Kad Kuldīgā nodibināts Latviešu teātris, E. Altcepure pārcēlusies uz pilsētu un iesaistījies teātra darbībā. Interese par teātra spēlēšanu viņai bija, taču mazajā Kuldīgā trūka iespēju šajā jomā izglītoties. Tādēļ 1923. gadā Elvira aizbraukusi uz Rīgu un sākusi mācīties Zeltmata dramatiskajosursos (tie ilga trīs gadus). Brīvlaikos, lai nopelnītu naudu kursu turpināšanai un iztikai, vajadzējis meklēt darbu. Sākumā Elvīru kā mājkāpotā-

Kuldīgas skatuves dīva

Elva Mežrozīte /Elvīrai Altcepurei – 120/

„Kamēr Kuldīgā būs akmens uz akmeņa, es to nepametišu, un Kuldīga bez teātra nepaliks,” tā teikusi Elvira Altcepure jeb Elva Mežrozīte, kura 20. gados bijusi aktrise Kuldīgas Latviešu teātri, bet pēc 2. pasaules kara dramatisko ansambli kādu laiku arī vadījusi kā režisore. Pirmās Latvijas laikā Rīgā viņa mācījies dramatiskajosursos, ko vadījis Kabilē dzimušais rakstnieks un skatuves pedagogs Zeltmatis (Ernests Kārklīšs), un Tautas augstskolā klausījusies rakstnieces Zentas Mauriņas lekcijas par literatūru.

ju Rīgā pieņēmusi kāda krievu sieviete. Saimniece katru mēnesi maksājusi 25 latus, tas ļāvis samaksāt par kursiem. Taču pēc pāris gadiem saimniece devusies prom uz Krieviju un dzīvokli pārdevusi. Tad E. Altcepure dienā strādāja muižā, bet vakaros apmeklēja kursus. Vienu vasaru viņai izdevās dabūt saimniecības vadītājas un aukstā galda pārziņas vietu Jūrmalā. Tur maksāta liela alga, reizēm pat 3000 rubļu. Elvīrai kā aukstā galda saimniecei bija jāgatavo uzkodas un saldie ēdieni. Jūrmalā atradies kāds ebreju paviljons, kurā bieži mēdza uzturēties bagātie ebreji. Kad viņi devusies prom, vēl atstājuši dzeramnaudu kā pateicību par labu ēdienu un apkalpošanu. Rudenī E. Altcepure varēja nomaksāt kursus, bet pavasarī sāka saņemt stipendiju.

Zeltmataursos E. Altcepure mācījies trīs gadus. Kursu mācītājs nolēmuši, ka viņai jāķlūst par režisoru Limbažu dramatiskajā ansambli, bet aktrisei prātā bijusi tikai Kuldīga. Viņai piemējis arī skatuves pedagoga talants, jo 3. kursā, kad Zeltmatis kaut kur aizbraucis, Elvīrai uzticēts strādāt ar pirmā kursa audzēkņiem. Pati māksliniece savām spējām tik daudz nav ticējusi, bet Zeltmatis un citi pasniedzēji gan.

VADA KOLEKTĪVUS PAGASTOS

Pēc kursiem E. Altcepure atgrie-

zusies Kuldīgā, taču teātri visas vietas jau bijušas aizņemtas. Padures un Īvandes dramatisko pulciņu vadītāji, uzzinājuši, ka viņa atgriezies, tūlīt braukuši runāt par darbu. Tā kādu laiku E. Altcepure strādājusi ar dramatiskajiem kolektīviem Padūrē, Īvandē un Snēpelē. Pagastos pie dažādām biedrībām darbojās dramatiskie kolektīvi, tur arī uzvestas dažādas lugas. Padūrē E. Altcepurei uzticēts strādāt ar meitenēm, kuras darbojās arī aizsargu pulciņā. 1928. gada aprīlī izdevums *Latvijas Kareivis* ziņoja, ka viņa iecelta par Kuldīgas aizsargu pulka Padures aizsardžu pulciņa priekšnieci.

Kad atbrīvojusies vieta Kuldīgas Latviešu teātri, E. Altcepure tur nostrādājusi līdz 1929. gadam.

ATBALSTS TRŪCĪGAJIEM UN DZEJA

Kad Latvijai pienākuši krīzes gadi, E. Altcepure aicināta uz Rīgu strādāt palīdzības darbā. Lielā bezdarba dēļ galvaspilsētā atbalsts bija vajadzīgs ļoti daudziem trūcīgajiem. Rīgā viņa ieradiesies 1930. gada janvārī. Palīdzības organizācijā Elvīras pienākums bija trūcīgos reģistrēt un apmeklēt mājās, lai noskaidrotu, kāda palīdzība nepieciešama. Bija arī jāvērtē ziedojumi. Tika iedota čeku grāmatīņa, kurā ziedoto pierēģistrēt, un E. Altcepure staigāja no mājās uz mājām. Katrs trūcīgajiem ziedoja, ko vien varēja: naudu, apģērbu, pārtiku. Kad ziedojumi savākti, tika saaicināti trūcīgie un saziedotās mantas izdalītas.

Rīgā, Kazaku ielā 3, ierīkots ēdināšanas punkts – tā saucamā zupas virtuve. Tur bērni katru dienu varējuši paēst siltas pusdienas. Sestdienās katram vēl iesvērts mazliet putrainu un spēķis, ko aiznest uz mājām, lai svētdienā pusdienas pagatavotu paši, jo tajā dienā ēdināšanas punkts nestrādāja. Vasarās Jūrmalā ierīkots mātes un bērnu atpūtas nams, bet lielākiem bērniem – vasaras kolonijas. E. Altcepure tur strādājusi ar bērniem no dzimšanas līdz skolas vecumam.

Palīdzības organizācijā viņa darbojusies līdz 1935. gadam. Tad ekonomiskā situācija Latvijā sāka uzlaboties, bezdarbs pakāpeniski samazinājās, un trūcīgo ģimeņu vairs nebija tik daudz.

Izglītības ministra Ata Kēniņa laikā pēc Dānijas parauga Latvi-

jā nodibināta Tautas augstskola. Brīvajā laikā Elvira to apmeklējusi. Lekcijas par literatūru lasījusi Z. Mauriņa, kura E. Altcepurei uzticējusi lasīt to autoru dzejoļus, par kuriem lektore runājusi.

UZTICĪGA TEĀTRIM UN PILSĒTAI

1935. gada beigās E. Altcepure atgriezies Kuldīgā un divus gadus nostrādājusi slimnīcā, bet vakaros un brīvajās dienās – teātri, vēlāk tikai tur. Skatītāji E. Altcepurei pazinusi kā Elvu Mežrozīti (Mežrozi).

2. pasaules kara laikā dramatiskajā ansambli režisore bijusi Elvīras draudzene Kamilla Baumanē, darbojies arī aktieris Valdis Mediņš. Mežrozīte spēlējusi māti Raiņa luga *Pūt, vējiņi*, Roplainieti R. Blaumaņa *Pazudušajā dēlā* un Suķa kundzi M. Zīverta luga *Pavēste*.

Karam beidzoties, liela daļa Kuldīgas aktieru aizbraukuši uz Rēzeknes teātri Latgalē. Turp devušies arī K. Baumanē un V. Mediņš, bet E. Altcepure izvēlējusies palikt Kuldīgā, lai teātris te saglabātos. Aktrise rakstījusi vēstuli uz Liepāju aktierim Arvidam Briedim, vai viņš negribētu šeit strādāt. Nav skaidri zināms, ko A. Briedis atbildējis, bet līdz 1950. gadam E. Altcepure dramatisko ansambli Kuldīgā vadījusi pati.

Pēc pāris gadiem aktrises darbība uz skatuves beigusies, iemesls – sliktā veselība. Strauji pasliktinājusies redze, un tas Kuldīgas skatuves dīvai Mežrozītei vairs nav ļāvis atrasties tur, kur viņa juties daudz brīvāka un nodēģāka nekā režisores amatā. 1953. gadā viņa devusies pensijā un pēc laika pārcēlusies uz Alsungu.

Dzīves skatuvi Elva Mežrozīte atstāja 1983. gada 13. janvārī. Ar savu aizrautību un nesavtību E. Altcepure devusi nenovērtējamu ieguldījumu teātra attīstībā Kuldīgā. Daudz sapņu izsapņots gan uz skatuves, gan dzīvē, sniedzot palīdzīgu roku tiem, kam tā vajadzīga visvairāk. Pateicoties viņas neatlaidībai, teātra gars šeit bija dzīvs arī tad, kad vairāk vajadzēja domāt par dienišķo maizi. Šogad atceroties Rozīti (tā viņu mīļi dēvēja skatuves kolēģi) 120. dzimšanas dienā, atceramies arī teātri Kuldīgā un skatuves cilvēkus.

Jolanta Mediņa,

Kuldīgas novada muzeja pētnieciskās nodaļas vadītāja

Padures pagasta koris un dramatisks kolektīvs 20. gados. Elvira Altcepure pirmā no kreisās.

SARUNA AR JUBILĀRI

Visu mūžu kustībā

„Bērni mani sauc par superīgo mammu, bet es varu teikt – man ir superīgi bērni!” saka kuldīdzniece Ināra Ločmele, kuru var raksturot arī tā – daudz profesiju, vaļasprieku un aktīva dzīve.

30. oktobrī viņai apritēja 60, bet gandrīz trīs gadus viņa jau ir pelnītā atpūtā, jo izaudzinājusi piecus bērnus: Dacei ir 39 gadi, Zanei – 35, Ilzei – 33, Edgaram – 28, Artai – 19. Jubilārei ir trīs mazmeitas un tikpat mazdēli: vecākais (21) nesēn apprecējies, Norvēģijā brauc uz zvejas kuģiem, bet jaunākajai mazmeitiņai tikai deviņi mēneši.

„DZĪVOJU SEV”

„Bērni neļauj algotu darbu strādāt, tikai tik, cik pašas priekam. Vasarā viss laiks pāriet dārzā un tirgū, bet ziemā eju uz pensionāru apvienības *Rumbiņa* un senioru ballēm Ventspilī, deju līnijdejas, kaut ko garšīgu uzcepu. Vienubrīd dziedāju ansambļi. Aizbraucu pie meitas uz Angliju, šogad biju pie dēla Norvēģijā – ķērām zivis uz plikiem āķiem...”

Bija arī smags laiks, kad tikko izšķīros, alimentus nesaņēmu, darba nebija, bet četri bērni jāpabaro. Tad braucu pie Ilmāra Pilenieka uz Vārmi, ravēju, vācu sienu, palīdzēju galdus klāt. Tagad varu dzīvot sev.”

GRIBĒJA BŪT ŠUVĒJA

Vārmē Ināra beigusi astoņgadīgo skolu. Kad ģimene pārcēlās uz Kuldīgu, dzīvojuši blakus tagadējai mājai Pārventā. Pirmā darba vieta – trikotāžas fabrika *Māra* – nebija nejausa izvēle: „Bērni gribēja kļūt par šuvēju tāpat kā mamma, pratu adīt un tamborēt. 8. klasē draudzenēm tamborēju raibas vestes. *Mārā* vispirms biju spolētāja, tad šķērētāja, pēc diviem gadiem apņika – gribējās ko dinamiskāku. Aizgāju uz *Rīgas adītāja* 26. profesionāli tehnisko skolu mācīties par šuvēju. Šuvu mežģīnes padomju laikā populāriem kombinē. Pēc skolas divi gadi jāatstrādā, aizgāju uz Pilteni, kur Rī-

Kuldīdzniece Ināra Ločmele dzīvesbiedra Gunāra Dobeļa darinātajā goda krēslā, kas viņai dāvināts jubilejā.

gas trikotāžas fabrikai bija filiāle. Arī tur šuvu mežģīnes, bet gribēju atpakaļ uz Kuldīgu.”

PIENOTAVA UN LAUKU DARBI

„Kuldīgas sadzīves pakalpojumu kombinātā strādāju par adītāju. Apprecējos, piedzima pirmā meita. Biju mājražotāja – man iedeava adāmmašīnu, adīju zeķes. Vīrs brauca uz piena mašīnas, es sāku piestrādāt par piena savācēju pienotavā. Piedzima otra meita, tad trešā. 1985. gadā aizgāju uz pienotavu pavisam un nostrādāju līdz 1992. gadam, kad uzņēmumu slēdza. Patika, jo darbs dinamisks. Nekad neesmu varējusi nosēdēt uz vietas, tāpēc šūšanu nācās likt pie malas.

Sāku tirgū pārdot pienu, krējumu. Tad man bija arī saimniecība Ēdolē. Pagastā bija piena savākšanas punkts, tāpēc pārdevu māju Ziedoņa ielā, ko biju uzcēlusi, un aizgājām uz laukiem. Trīs govīs, aitas, cūkas, vistas, pīles, dārzs – visu darīju pati, braucu ar motobloku, plāvu.”

VISLABĀK PATĪK VIRTUVĒ

„Kad pienotava tika likvidēta, tas bija smagākais laiks. 1995. gadā dabūju darbu uzņēmumā *Krists* pilsētas pirts telpās, mēnesi no-

strādāju par apkopēju, pēc tam kafejnīcā, beigās virtuvē par pavāri. Tas darbs man tiešām patīk. Savai jubilejas ballei galdus uzklāju pati. Strādāju kafejnīcā toreizējā *Ladas* servisā. Pa to laiku izšķīros un apprecējos otrreiz. Artas tēvs jau 16 gadus ir aizsaulē, bet viņš gribēja, lai meita kļūst par māksliniecī. Es uz to virzīju, un viņa mācās Rīgas dizaina un mākslas vidusskolā.”

Gatavot ēdienu, sevišķi dekorēt un galdus klāt viņai patīkot vislabāk.

PRIEKŠS UN IENĀKUMU AVOTS

Par vaļasprieku var uzskatīt arī dārza darbus. „Sākām ar vīru strādāt tirgū. Jau 22 gadus tirgoju visu, ko izaudzēju: no stādiem līdz gurķiem, tomātiem, zaļumiem. Pirms divām nedēļām beidzu sezonu ar tomātiem un dzērvenēm, jo arī ogošana ir vaļasprieks. Katru gadu salasu daudz melleņu un dzērveņu.”

Vēl viena aizraušanās ir pilnveidot māju, kas iegādāta pirms 21 gada. Tā pamatīgi pārbūvēta, bet vēl daudz iecerēts. Tas ģimenei raksturīgs – pamazām iet uz mērķi. Mākslinieciskais ķēriens ir dzīvesbiedram Gunāram Dobelim – mājās daudz viņa veidotu lietu.

Iveta Grīniņa
Lāsmas Reimanes foto

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 25. oktobra līdz 1. novembrim piedzimušas divas meitenītes un septiņi puikas. Bērniem doti šādi vārdi: Sindija, Anna Letīcija, Artūrs, Stefans, Pauls, Marks, Aleks, Filips, Jēkabs.

Pamodās ar meitiņas vārdu

29. oktobrī kandavnieki Līga un Andis Skujiņi sagaidījuši ceturto bērniņu – Annu Letīciju. Mājās mazo gaida divas māšas un brālis: Madarai ir 14, Ralfam – deviņi, Evai – septiņi. Vislielākais prieks par māsu esot Evai, kura būšot vislielākā pieskatītāja. Mamma vienu rītu pamodusies un vīram teikusi, ka mazo sauks Anna: „Vecākā māsa izdomāja pielikt klāt Letīciju, jo viņai šķiet, ka Anna ir vecmodīgs vārds, bet nezīnu, vai otro vārdu tiešām iedosim.” Meitenīte piedzima 3460 g smaga un 53 cm gara. Mamma saka lielu paldies dzemdību nodaļas darbiniekiem, jo visi esot atsaucīgi un jauki.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE

Nozīmīgākie notikumi
no 3. līdz
9. novembrim

Jolanta
Hercenberga,
astroloģe

Emocionāls laiks

3. novembrī sākas jauns Mēness cikls Skorpiona zīmē. Astroloģijā šī zīme tiek saistīta ar zemapziņu, dziļām emocijām, psihisko veselību, krīzēm, operācijām, kredītiestādēm, nodokļiem un visu pār pasaulīgo. Jauna mēness iespaidā izdosies viegli ieviest pārmaiņas un realizēt iecerēto.

Auniem jāturas pa gabalu no nīgriem ļautiņiem, lai sīkumu dēļ neuzsvirkstētu konflikti. Patiks gozēties slavas gaismā. Garderobi var papildināt ar kādu košāku tērpu.

Vērsiem darbi ies no rokas, kamēr necentīsieties apkārtējos par katru cenu pārliecināt par savu taisnību. Pamācības var tikt uztvertas kā cīņas sauciens, tādēļ labāk no tā atturēties.

Dviņiem laiks palutināt sevi, jo tikai tad, kad pats jūties labi, arī citiem patiks būt jūsu tuvumā. Apmeklējiet skaistumkopšanas salonu vai iegādājieties kaut ko, kas iepriecina!

Vēžiem sirdī būs romantika un patiks iepriecināt citus, tādēļ mājās dedziniet sveces, lasiet labu literatūru un ēdiet garšīgi, un tur valdīs dzīvesprieks.

Lauvām būs viegli saskatīt nianšes, tādēļ padosies darbi, kuros

vajadzīga pacietība, rūpība un precizitāte. Karjeras izaicinājumi tiks apgūt jaunās prasmes.

Jaunavām, lai arī skatījums var atšķirties, būs viegli vienoties. Vairāk uzmanības tiks veselīgam dzīvesveidam, rūpēm par organismu.

Svariem izspāņotajos nākotnes plānos un arī ierastajā dienas kārtībā pārmaiņas var ieviest dzīvesbiedra viedoklis. Vairāk būs jādomā par ģimeni un vecākiem.

Skorpioniem der atpūsties un pārdomāt, ko gribas dzīvē mainīt. Izbaidiet procesus dabā un nekrenķējieties par nepadarīto! Arī aktīva atpūta ir atpūta.

Strēlniekiem kāds sadarbības modelis var izrādīties vairs nederīgs, tādēļ jādibina jaunas attiecības. Jūsu labā oma iedvesmos tuviniekus, mājās būs jauka atmosfēra.

Mežāžus šonedēļ aplaimos mūza un netrūks ideju, kā ierasto pārvērst piedzīvojumā. Visur, kur vajadzīgs radošums, iespējami sasniegumi, tādēļ ļaujieties mākslas vilinājumam!

Udensvīri savus mīļos lutinās. Rosīšanās par māju sagādās baudu, taps kulinārijas meistariņi, un dzīvesvietā valdīs patīkama gaisotne.

Zivīm būs filozofisks noskaņojums. Patiks ieklausīties citos, iedziļināties viņu darītajā. Bet vēlme pārmaiņas ieviest strauji izraisīs neapdomīgu rīcību.

Čika laiks:

3.XI 5.03 – 11.46,
5.XI 11.29 – 12.26,
7.XI 12.39 – 12.44,
9.XI 7.14 – 14.29.

OKTOBRĪ MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠĪ

KULDĪGAS novadā

Agris Oto Freimanis (1933)
Anatolijs Sopenins (1943)
Sofija Āboliņa (1922)
Laimonis Jēkabs Gecs (1934)
Edgars Dūdiņš (1959)
Māra Enģele (1951)
Jānis Muiznieks (1948)
Gundars Štorhs (1945)
Aivars Valtmanis (1956)
Ausma Apškalne (1928)
Agris Diķis (1944)
Valija Ozola (1925)
Ritvars Dupats (1963)
Lūbova Zariņa (1935)
Vilma Ezerniece (1927)

Biruta Gūtmane (1942)
Milda Pedere (1940)
Dzidra Gotfrīda-Retēja (1935)
Jānis Puškundzis (1941)
Mārtiņš Misulis (1946)
Elvīra Cīrule (1935)
Sandra Kadiķe (1960)
Rita Eglīte (1929)
Maiga Rudzīte (1926)
Maigonis Čače (1955)
Anna Trīne Gebauere (1938)
Irma Zonenberga (1921)
Erna Raituma (1921)
Guna Žīgure (1927)
Gunārs Kārklīns (1944)
Augusts Gulbis (1948)

Alberts Tāivaldis Suščenko (1940)
Laimons Ansis Dinters (1942)
Lija Kreičmane (1964)
SKRUNDAS novadā
Guntis Sadovskis (1984)
Valdis Šperliņš (1941)
Staņislavs Girgins (1956)
Aina Štrāla (1932)
Imants Štromanis (1954)
Valdis Rožkalns (1954)
Māris Oliņš (1940)
Elvīra Nelijus (1939)
Nikolajs Rjabčikovs (1940)
Oskars Melķis (1927)

(Sagatavots pēc dzimtsarakstu nodaļu informācijas.)

Lasi mūs arī portālā
www.kurzemieks.lv/

DĀRZA DARBI

Ārija Rudlapa,
agronome

No 3. līdz 10. novembrim
3., 4. novembris. Augļu dienas. Skābē kāpostus. Gatavo ievārījumu, spiež sulu, kaltē augļus. No dārza izvāc augļu koku zaru balstus, ja tādi izmantoti. Savāc bojātos un mumificētos augļus, aprok vai sadedzina.

Augļu koku stumbrus apstrādā ar kaļķi, sagatavojot tos ziemai.

5., 6. novembris. Svētdienas priekšpusdiena un pirmdienas pēcpusdiena ir sakņu dienas, kad apstrādā augsni, veido komposta kaudzes, stāda ziemas ķiplokus. Savukārt svētdienas pēcpusdiena un pirmdienas rīta puse nav dārza darbiem labvēlīgs laiks. No ķiploku stādīšanas vajadzētu atturēties.

7., 8. novembris. Ziedu dienas. Stāda tulpes un citas pavasara sī-

polpuķes. Apgriež vēlu noziedējušās ziemcietes un sakārto dobes ziemai. Sagatavo skujkoku zarus sala jutīgo augu piesegšanai.

9., 10. novembris. Lapu dienas. Novāc puravus un vēlos kāpostus, ja tie vēl palikuši uz lauka. Stāda podos sīkās pētersīļu un seleriju saknes, nes tos telpās vēlā rudens un ziemas zaļumiem. Ja laika apstākļi atļauj, nav par vēlu iestādīt ziemas sīpolus lokiem. Var paspēt siltumnīcās iesēt rudzus zaļmēslojumam. Lais-ta telpaugus.

LV BALSS EIROPĀ – KRIŠJĀNIS KARIŅŠ

EIROPAS FAKTOLOĢIJA

Par katru ES budžetā iemaksāto eiro Latvija atgūst vidēji četrus eiro (piemēram, 2014. gadā Latvijas iemaksas veidoja 270,0 milj. eiro, savukārt saņemtais finansējums Latvijai bija 1 062,2 miljards eiro).

Eiropas Solidaritātes korpuss dod iespēju Latvijas jauniešiem vecumā no 18 līdz 30 gadiem veikt brīvprātīgo darbu savā valstī vai ārvalstīs divu līdz divpadsmit mēnešu garumā.

ES fondu līdzekļu pieejamība radījusi iespēju pārkvalificēties un iegūt papildu izglītību 148,6 tūkstošiem darba meklētāju, kā arī nodrošinājusi ar sabiedrībai derīgu darbu 205,5 tūkstošus cilvēku.

Dalība ES ir devusi iespēju Latvijas iedzīvotājiem samazināt izmaksas par mobilo sakaru pakalpojumu izmantošanu citās ES dalībvalstīs. Jūnijā notika pilnīga viesabonēšanas piemaksu atcelšana.

Maijā Briselē tika atvērta Eiropas vēstures nams. Šis bezmaksas muzejs stāsta par vēsturi, caur dažādu Eiropas valstu pieredzi, ietverot eksponātus arī no Latvijas.

Eiropas Tautas partijas grupa Eiropas Parlamentā:
Lielākā politiskā grupa Eiropas Parlamentā, kas apvieno 216 no 751 deputātiem. Vadošais spēks Eiropas Komisijā. 14 no 28 ES komisāriem.

ES Padomes prezidents Donalds Tusks.
Lielākā Latvijas deputātu pārstāvniecība Eiropas Parlamentā.

4 (Sandra Kalniete, Krišjānis Kariņš, Artis Pabriks un Inese Vaidere) no 8 Latvijas deputātiem strādā ETP grupā.

[facebook.com/etpgrupa/](https://www.facebook.com/etpgrupa/)

CITI IETEKMĪGI POLITIĶI ETP ĢIMENĒ

Valdis Dombrovskis,
Eiropas Komisijas
viceprezidents

Mariano Rahojs,
Spānijas
premjerministrs

Boiko Borisovs,
Bulgārijas
premjerministrs

Kariņa ietekmes jomas Eiropas Parlamentā

Enerģētika, ekonomika, cīņa pret naudas atmazgāšanu.

Uzmanības centrā – enerģētika

Starptautiskās nevalstiskās organizācijas "VoteWatch Europe" pētījumā par Eiropas Parlamenta deputātiem Krišjānis Kariņš ir vienīgais no Latvijas un visas Baltijas politiķiem, kurš iekļauts 70 ietekmīgāko deputātu vidū, ieņemot 19. vietu. Viņa darbs Parlamentā saistīts ar ekonomikas un enerģētikas jautājumiem Eiropas Savienības (ES) līmenī. Tomēr K. Kariņš atzīmē: "Es nestrādāju abstraktas Eiropas, bet savu vēlēšanu labā, lai veicinātu ekonomisko attīstību un nodarbinātību, tā ceļot mūsu valsts labklājību."

K. Kariņš, runājot par ES izaicinājumiem, uzsver, ka Eiropas ekonomisko izaugsmi un konkurētspēju bremzē joprojām pastāvošie šķēršļi vienotajam tirgum, tostarp, arī enerģētikas jomā. ES virzība uz Eiropas Enerģētikas savienības izveidi ir solis, lai pārvarētu šos šķēršļus, stiprinātu konkurenci un samazinātu pārāk lielu atkarību no importētiem energoresursiem. Kā zināms, trešā daļa no ES patērētās dabasgāzes ir no viena piegādātāja – Krievijas monopoluzņēmuma "Gazprom". Eiropas Enerģētikas savienības izveide ir viena no šī Parlamenta prioritātēm. Parlaments šoruden jau

pieņēma nozīmīgo dabasgāzes piegāžu regulu, kurā iekļauti arī K. Kariņa priekšlikumi. Komentējot pieņemto likumu, deputāts uzsver tā lomu Eiropas enerģētiskās drošības stiprināšanā, palielinot caurspīdīgumu dabasgāzes tirgū Eiropā un samazinot "Gazprom" patvaļu ES. "Ar šo regulu Eiropas Komisijai būs tiesības ieskatīties līgumos, lai nodrošinātu gan gāzes piegāžu drošību, gan to, ka mēs visi nepārmaksājam par šo dabas resursu," norāda K. Kariņš. Vienlaikus gāzes drošības regula dos iespēju daudz agrāk reaģēt un apturēt tādu projektus kā "Nord Stream 2", kas ir klajā pretrunā Enerģētikas savienības izveides mērķiem un palielina ES atkarību no viena piegādātāja – Krievijas. "Nord Stream 2" ir ģeopolitiskais projekts, kuram nav ekonomiska pamatojuma un kurš palielinātu Eiropas Savienības atkarību no viena piegādātāja, turklāt tas destabilizētu situāciju Ukrainā un visā reģionā," atzīmē ietekmīgais deputāts, kurš aktīvi iestājas pret projekta virzību. Šobrīd Parlamentā norit darbs pie likumprojektiem,

kas noteiks Eiropas enerģētikas tirgus uzbūvi nākotnē un ir noslēdzošais posms Eiropas Enerģētikas savienības izveidē. Atbildīgais par šiem nozīmīgajiem likumprojektiem, to izstrādi un virzību, ir K. Kariņš. Viņš uzsver, ka šobrīd Eiropas elektroenerģijas tirgus darbību traucē daudzie un atšķirīgie atbalsta mehānismi, obligātie iepirkumi, kā arī pastāvošās barjeras tirdzniecībai starp dalībvalstīm, kā rezultātā konkurence ir traucēta un patērētāji līdz ar to maksā vairāk. Likumprojekti skar arī Latvijai tik aktuālo un sāpīgo OIK (obligāto iepirkuma komponentes) jautājumu. "Es šobrīd strādāju pie tā, lai panāktu, ka nākotnē elektroenerģijas OIK būtu pretlikumīgas. Līdz šim dažādi darboņi, izmantojot Eiropas labo gribu, ieviesa atjaunojamos energoresursus tā, lai liktu pārējai sabiedrībai, tai skaitā pensionāriem, maksāt par to, ka elektrību ražo ūdens vai vējš. Absurdi. Es strādāju pie tā, lai nākotnē tas būtu pretlikumīgi. Es to panāksu," ir pārliecināts Krišjānis Kariņš – viens no ietekmīgākajiem Eiropas Parlamenta deputātiem.

PĀRDOD

Privatizētu **DĀRZU** d/b *Kurzemīte* (ir aka, mājiņa, elektrība). Tālr. 26462793.

No Vācijas **OPEL MERIVA**, 2008, 1,3 D, jauna TA, ziemas riepas, sudraba krāsā, 3450 eiro. Tālr. 26318731.

Opel **ZIEMAS RIEPAS** ar diskem 185/65 R14. Tālr. 26822936.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts imk@inbox.lv, tālr. 26441415.

KVIEŠUS, RUDZUS, piegāde. Tālr. 29560864.

Pārtikas **KARTUPEĻUS** par 0,20 eiro/kg. Tālr. 29782600.

Svaigos **KĀPOSTUS** par 0,25 eiro/kg. Tālr. 26445292.

ŠA TELI. Tālr. 26045542.

JAUNAITIŅAS. Tālr. 28277882.

KOKMATERIĀLUS. Tālr. 28796607.

Par 1 eiro vecu māju **MALKAI.** Tālr. 26229893.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU.** Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU.** Tālr. 29399939.

Meža **MALKU** visām apkures sistēmām par 25 eiro krēmētā sterā. Sadarbojamies ar sociālo dienestu. Tālr. 24957247.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU,** zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Bērza kluču **MALKU.** Tālr. 26262343.

Aku, kanalizācijas **GRODUS.** Tālr. 29142702.

KŪTSMĒSLUS, trūdzeni, kūdru, mulču maisos. Tālr. 28323920.

PIEMINOT

Ar dabu, baltu papīra lapu un grāmatām

31. oktobrī viņa guldīta Meža kapos Kuldīgā. Esam zaudējuši dvēselisku, garīgi bagātu un stipru personību – mūsu dzej-

nieci.

Dzimtā puse un bērnība viņai saistīta ar Ziemeļlatgali, bet mūža novakares gadi pāriet Kurzemē pie Ventas, Kuldīgā, par ko viņa raksta: „Te mani glābj daba – pļavas un mežs; patīk pa rasotu zāli staigāt basām kājām, jo viss atnāk līdzī – puķēs, čiekuros, ķimenēs, asinszālēs. Esmu starp cilvēkiem, tāpēc rodas vēlme pēc sev līdzīgo partnerības, garīgās sapratnes un dzīves uzskatu kopības. Sirds gūtais pārtopt vārdos, dzejas rindās... Tas ir palīdzējis un palīdz dzīvot arī šodien, ticot brīnumam...”

Viņas uzticamā pavadone bijusi baltā papīra lapa un grāmatas, grāmatas. Atmodai sākoties, viņas atmiņstāstu krājums glabājas

Mūžībā aizgājusi kuldīdzniece GUNA ŽĪGURE
(dzimusi 1927. gada 24. oktobrī).

Okupācijas muzeja arhīvā, daļa publicēta Andas Līces sastādītājā 6. grāmatā *Via dolorosa* (izd. 2008. g. martā) un vēsta par dzīvošanu dzimtajā Bērzpils pagastā, Abrenes apriņķī, 2. pasaules kara laikā, pēckara periodā un Sibīrijā – Rūgto vērmēļu zemē.

Patiesu gandarījumu Guna gūst, jo piepildās viņas iecere – veidot rakstošu pulciņu (literāro interešu kopu) Kuldīgas pensionāru apvienībā *Rumbiņa*. Tikšanās ar domubiedriem it visās Kurzemes Dzejas dienās novadu centros viņu stiprina un paldzina mūža gadus. Top dzeja. Un paliek dzeja.

Gunu gaišā piemiņā paturēs likteņmāsa – **Dzidra Lāce.**

PĒRK

SIA **Lāses AM** kautuve par labām cenām iepērk **GOVIS, BULĻUS, TELES.** Bioloģiski sertificētiem lopiem augstas cenas. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu, par gaļas šķirņu lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **Kurzemes Gaļsaime** – **BULĻUS, GOVIS, TELES.** Transports bez maksas. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, AITAS, ZIRGUS.** Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svairi. Tālr. 20238990.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS.** Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS,** traktoru **PIEKABES, INVENTĀRU.** Tālr. 26104984.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

Bērza, melnalkšņa, ozola, oša **ZĀGBALĶUS.** Tālr. 29428876.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS.** Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

Uzņēmums iepērk **ZARUS** šķeldošanai, attīra lauksaimniecības zemi un grāvjus no apauguma. Tālr. 20216689, Mārtiņš.

Iepērkam **ĀBOLUS** Kuldīgā, Mederu ielā 8. Braucam pakal. Tālr. 22481824.

ĀBOLUS sulai, transports pa novadu 24/7. Sīkāk pa tālr. 26284210.

Visu veidu **PUPIŅAS,** ķiplokus un žāvētus ābolus. Tālr. 29765478, 28361292.

Pērku **LIEPU ZIEDU MEDU** vairumā. Tālr. 26361621.

Pērku **RAGUS.** Tālr. 25551787.

PATEICĪBA

Sirsniņš paldies par iejūtību un labestību aprūpē medmāsiņai Liānai. Ļoti miļš paldies Skrundas apbedīšanas biroja vadītājam, izvadītājam Dacītei un mūzikas pavadītājam Lienītei. Paldies bijušajiem darbabiedriem, kaimiņiem, draugiem Kuldīgā, kuri mēroja tālo ceļu uz kapsētu. Paldies radiem, Skrundas draugiem, kaimiņiem un visiem, kuri juta līdzī gan domās, gan esot klāt, RITU EGLĪTI pavadot mūžībā.

Māsa Dzidra

APSVEIKUMS

*Tik daudz siltu vārdu pasacīts,
Tik daudz mīlestības katram dots,
Grūtumam ir apkārt vieglums vīts,
Tāds, kas sauli uzdāvināt prot.*

/K. Apškrūma./

Kuldīgas Centra vidusskolas kolektīvs sirsnīgi sveic pensionēto skolotāju GUNARDU SPULENIEKU skaidstājā dzīves jubilejā.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieiekties B, BE, C, CE, 95. koda autovadītāju kursiem Kuldīgā, ir dienas un vakara grupas. Sākums 17. novembrī. Stāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

MODRA AUTOSKOLA rīko C un CE autovadītāju kursu Kuldīgā, Pētera ielā 5. Sākums 6. novembrī. Tālr. 26120089.

SALDUS AUTOSKOLA Kuldīgā rīko B, BE, C, 95. koda kursus. Tālr. 29194359.

SIA **Saules ieleja 3 KLĀJ VIESĪBU GALDUS** dažādiem pasākumiem savās telpās un ārpus tām. Tālr. 29377765, 28457738.

Tiek rīkotas **ADĪTPRASMES** apgūšanas maksas nodarbības pieaugušajiem. Pirmā tikšanās 7. novembrī 18.00 vecajā rātsnamā. Informācija pa tālr. 29605030.

Kuldīgas novada **PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS CENTRS** aicina uz kursiem: **Minimālās higiēnas prasības pārtikas uzņēmumā;** datorzinības ar vai bez priekšzināšanām (32 stundas); vācu valoda ar vai bez priekšzināšanām (80 stundas); angļu valoda ar priekšzināšanām (80 stundas); interjera dizaina pamati (40 stundas – 10 nodarbības). Pieteikšanās un informācija pa tālr. 63322540 vai pic@kuldiga.lv.

Ēku siltināšana ar **EKOVAI.** Ēku gaisu spraugu aizpildīšana. Tālr. 27829190.

RITENBRAUKŠANA

Startē Baldonē

Baldones atklātajās meistarsacīkstēs ritenbraukšanas krosā labus rezultātus guvuši Kuldīgas novada sporta skolas jaunie ritenbraucēji.

2001. g. dzimušo un jaunāku sportistu grupā uzvarējis Oskars Dankbārs. 2003. g. dzim. un jaunāku grupā 2. vietā Renārs Alševskis, 3. – Toms Vazdiķis, 4. – Lauris Ābele. 2005. g. dzim. un jaunāku grupā 2. – Jānis Priedoliņš (riteņa defekts startā neļāva cīnīties par uzvaru), 4. – Ralfs Gruntiņš. 2007. g. dzim. un jaunāku grupā 4. vietā Uvis Zvirbulis.

Uzvarētājus apbalvoja pasaules elites klases ritenbraucēji Oskars Pētersons un Mārtiņš Blūms. Sacensības un trasi, kas bija tehniski sarežģīta, sagatavojis mūsu novadnieks Oļegs Meļehs.

Sezonu beidz ar godalgām

11 km ritenbraukšanas krosā, kas Saldū notika Kalnsētas estrādes parkā, sezonas beigu sacīkstēs uzvarējis Renārs Alševskis, bet 3. vietu izcīnījis Toms Vazdiķis – abi Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņi.

Puiši startēja grupā no 11 līdz 16 gadiem. Sacensības rīkoja kaimiņpilsētas MTB klubs.

Inta Jansone

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums **par ļoti labu samaksu nopirks MEŽA ĪPAŠUMU,** augošus kokus jūsu īpašumā. Cenas līdz pat 10 000 eiro/ha. Sertificēts taksators izgatavos meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, ja nepieciešams, atjaunos robežstīgas un kupicas. Zvaniet, sarunājiet tikšanos un izmantojiet iespēju **BEZ MAKSAS** iegūt izglītota mežziņa profesionālu konsultāciju par nepieciešamajām mežsaimnieciskajām darbībām īpašumā, lai uzlabotu tā augšanas apstākļus un ekonomisko vērtību. Garantējam profesionālu un godīgu attieksmi.

- Ja vēlaties pārdot īpašumu vai augošus kokus, tālr. 28368838.
- Ja vēlaties izgatavot taksāciju, skices vai atjaunot robežstīgas, tālr. 29175345.
- Ja vēlaties sarunāt bezmaksas konsultāciju, tālr. 26129919, info@lmu.lv.

ZOLĪTE

4. novembrī 10.00 Kuldīgas bistro Namma beigsies Kurzemes zolītes kausa izcīņa, sacensībā par labākā titulu iesaistījušies 57 spēlētāji. Lielākās cerības tikt pie kausa un medaļām ir Saldus zolētājiem Ivo Lūkām, Uldim Spēlmanim, Uldim Bērziņam, Jānim Janaitim no Liepājas, Edgaram Auderam no Vaiņodes. Kuldīdznieki šogad uz kausu nepretendē.

INTERESANTI

Dienas sapņi nav izklaidība

Vai jums gadījies darba sapulcē sapņot? Jauns pētījums atklāj, ka dienas sapņošana ir inteliģences un radošuma pazīme. Pētnieku grupa izzināja, kā tendence ļaut izklaidēt prātu ikdienā var būt saistīta ar izziņas spējām. Lai gan dienas sapņotāji reizēm no kolēģiem vai priekšnieka saņem negatīvas piezīmes, ka tie ir neuzmanīgi, atklājumi liecina, ka cilvēkiem, kuri regulāri sapņo, ir lielākas prāta un radošās spējas. Pētījuma autors Ēriks Šūmahers no Gruzijas Tehnoloģijas institūta skaidro, ka šāda situācija ir tipiska mācību stundās: citiem bērniem paiet piecas minūtes, kamēr viņi saprot uzdevumu, bet inteliģenti spējīgākajiem tam vajadzīga viena minūte un atlikušās četras paiet sapņojot.

JOKI

– Ar ko tu tur plāpā jau ilgāk nekā stundu? – prasa vīrs, izliecies pa logu.

Sieva:

– Ar kaimiņiem. Viņa tik ļoti steidzas, ka nav laika pie mums ienākt.

.....

– Jāni, katru reizi, kad es tevi satieku, es atceros arī par Albertu.

– Kāpēc?

– Arī viņš no manis aizņemas naudu un ilgi neatdod.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 3. NOVEMBRĪ

Dienas garums – 8 st. 57 min. Saule lec 7.38, riet 16.35.

Naktī +6°...+8°

0-1 m/s

Dienā +3°...+8°

0-1 m/s

RĪT, 4. NOVEMBRĪ

Dienas garums – 8 st. 52 min. Saule lec 7.41, riet 16.33.

Naktī +5°...+8°

0-1 m/s

Dienā +8°...+10°

0-1 m/s

PARĪT, 5. NOVEMBRĪ

Dienas garums – 8 st. 48 min. Saule lec 7.43, riet 16.31.

Naktī +5°...+6°

0-1 m/s

Dienā +5°...+7°

0-1 m/s

Uzsauc Kurzemnieku omai vai opim!

Abonē laikrakstu jebkurā pasta nodaļā, internetā vai redakcijā!

KĀRTĪGS KURZEMNIEKS LASA KURZEMNIEKU!

mežsaimnieks
Mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība

Bezmaksas konsultācija mežu audzēšanas un Eiropas finansējuma piesaistes jautājumos uz vietas jūsu īpašumā.

Konsultē kooperatīvās sabiedrības Mežsaimnieks mežkopības speciālists.
Informācijai tālr. +372 29232782.
info@mezsaimnieks.lv; www.mezsaimnieks.lv

Konsultācijas un šo reklāmu finansē Eiropas Savienība

Craft Wood
100% Latvijas uzņēmums.

Pērk cirsmas un meža īpašumus visā Latvijā.

Cena 1000-10000 EUR/ha.
Veicam precīzu vērtēšanu un palīdzam noformēt dokumentus. Cirsmu dastošana un stigošana.

Tālr. 26360308, e-pasts: craftwood@inbox.lv, www.craftwood.lv.

ATJAUNO VANNU EMALJU.

Tālrunis 20605520.

Lāzermedicīnas klinika

Kuldīgas veselības centrā, Ventspils ielā 12, proktologa un vēnu ārsta pieņemšana **pirmdien, 6. novembrī**, pieņems Dr. Mauriņa lāzermedicīnas klīnikas **KĪRURGS, FLEBOLOGS, PROKTOLOGS Dr. INTS BRUŅENIEKS.**

Iepriekšēja pieteikšanās uz ārsta maksas konsultāciju pa tālr. 67374747, 67315316.

PĒRKAM

* **Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa;**
* **Papīrmalku ostās: (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)**

Palīdzam noformēt dokumentus, veicam cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Metsä

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

Strādājošo personu mūžizglītības lieliskās iespējas PIKC Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā (KTTT)

Ikviens strādājošais vai pašnodarbinātais no 25 gadiem līdz neierobežotam vecumam līdz **6. novembrim** var pieteikties KTTT, lai paaugstinātu personīgo profesionālo kompetenci no darba brīvajā laikā **autotransporta vai koka izstrādājumu nozarē** šādās īslaicīgās programmās:

- Tālākizglītības programma Koka izstrādājumu izgatavošana, kvalifikācija – galdnieks.**
- Profesionālās pilnveides izglītības programmas:**
 - auto iedarbināšanas un elektroapgādes sistēma;
 - automobiļu elektroiekārtu diagnostika;
 - automobiļu virsbūves nelielu defektu remonts bez krāsas noņemšanas;
 - koksnes mehāniskā apstrāde un ekspluatācija;
 - specifisko koka izstrādājumu izgatavošana;
 - kokapstrādes iekārtu operatora iemaņu pilnveide;
 - programmvadības (CNC) kokapstrādes darbmāšīnu operācijas.
- Neformālās izglītības programmas:**
 - korpusa mēbeļu izgatavošana no laminētās kokskaidu plātnes bez priekšzināšanām;
 - koksnes mehānizētā apstrāde;
 - kokapstrādes darbgaldū operatora iemaņu apgūšana bez priekšzināšanām;
 - mēbeļu apgleznošana;
 - koka izstrādājumu dizains un restaurācija;
 - koksnes uzbūve, fizikālās un mehāniskās īpašības;
 - materiālu izvēle, pielietošana un to sagatavošana dažādiem izstrādājumiem;
 - dekoratīvo koka izstrādājumu izgatavošana;
 - 3D vizualizācija;
 - metāla apstrāde ar portatīvajiem instrumentiem;
 - automobiļu kondicionieru sistēmas uzbūve, darbība, apkope.

Mācību sākums 2018. gada janvārī.

Savukārt pieteikšanos uz mācību kursiem ēdināšanas, tūrisma un skaistumkopšanas pakalpojumu nozarēs KTTT izsludinās 2018. gadā.

Augsta pieteikumu skaita gadījumā priekšrocības uzņemšanā būs pieaugušajiem vecumā pēc 45 gadiem. Lielāko daļu mācību apmaksās ES fondi un valsts, dalībniekiem jānodrošina 10% līdzmaksājums. Maznodrošinātajiem un trūcīgajiem mācības būs bez maksas, kā arī pieejams atbalsts reģionālajai mobilitātei.

ES fondu projektu **Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide** administrē Valsts izglītības attīstības aģentūra. Projekta mērķis ir pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci, lai laikus novērstu darbaspēka kvalifikācijas neatbilstību darba tirgus pieprasījumam, veicinātu strādājošo konkurētspēju un darba produktivitātes pieaugumu.

Visa informācija: www.kuldigastehnikums.lv, tālr. 25611734, 25601738, 63324082.

NOVEMBRA ERUDĪTS

Nosauciet septiņas virsotnes, kas kopā tiek uzskatītas par alpīnistu izaicinājumu!

Atbildes līdz **6. novembra 12.00** atsūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: ķīmiskais elements ar simbolu Db, ko PSRS sauca par nilsboriju (Ns), bet ASV par hāniju (Ha), ir dubnijs.

Pareizi atbildējuši: Indra Ābelīte, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Mārcis Kalējs.

VESELĪBAS CENTRS 4 SPECIĀLISTI KULDĪGĀ!

10. NOVEMBRĪ
NO PLKST. 10:00
KULDĪGAS SLIMNĪCĀ
KONSULTĒS UN PIENĒMS
PACIENTUS TEHNISKAIS
ORTOPĒDS:

EVITA KUČEROVA
"Veselības centrs 4"
tehniskais ortopēds.

14. NOVEMBRĪ
NO PLKST. 10:00 - 18:00
KULDĪGAS SLIMNĪCĀ
KONSULTĒS UN PIENĒMS
PACIENTUS ĀRSTE:

Dr. TATJANA LIŅOVA
"Veselības centrs 4" filiāles
"Dermatoloģijas klīnika"
dermatoveneroloģe.

UZZINI VAIRĀK: 20 550 550 www.vc4.lv